

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

COMPUTERWORLD

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK / ALAPÍTVÁ 1969 / 2012. MÁJUS 9. / XLIII. ÉVFOLYAM 18–19. SZÁM

A vállalatok a tartalomkezelésen keresztül is a munkavégzés hatékonyságát szeretnék javítani.
Összeállításunk a 11–13. oldalon

Tartalomkezelési folyamatok

1479/2011

Március 31-e volt a határidő, hogy a kormányzati szervek végrehajtsák a határozatot. Mire nyitottak? » 14. oldal

PLÁGIUMVADÁSZAT

A plagizálókra évszázadok távolából is rácsúphet a csalás bélyege a korszerű technológia használatával. » 22. oldal

1770587151006

12019

Ára: 495 Ft

www.computerworld.hu

REGISTRATION
PERIOD IS NOW OPEN

AWARDS 2012

COMPUTERWORLD & CIO

IBEROAMERICAN

DECEMBER 2012 • MADRID

REGISTRATION PERIOD IS NOW OPEN
SUBMIT YOUR APPLICATION AT:

WWW.IDG.ES/PREMIOSIBEROAMERICANOS

 IDG
INTERNATIONAL DATA GROUP

COMPUTERWORLD /IMPRESSZUM

KIADJA AZ IDG HUNGARY KFT.
1075 Budapest, Madách I. út 13-14. A épület
HU ISSN 0237-7837
Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578.

» www.idg.hu

Bankszámlaszám:
10300002-20328016-70073285

FELELŐS KIADÓ:
Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu

MŰSZAKI VEZETŐ:
Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu

NYOMÁS ÉS KÖTÉSZET:
Mesterprint Kft. 1191 Budapest,
Vak Bottyán utca 30-32/b
Ügyvezető igazgató: Szita Lajos

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Dervenkár István
Vezető szerkesztő: Sós Éva, Szilágyi Szabolcs

Online igazgató: Odrovics Szonja
Olvasószerkesztő, korrektor: Sz. Erdős Judit

Munkatársak: Dávid Imre, Kis Endre,
Kömlödi Ferenc, Mallás Judit, Meixner
Zoltán, Tóth Livia, Vass Enikő

Tipográfia: Berényi István

Szerkesztési ügyelet:
Cseresznye Anita – acseresznye@idg.hu
Telefon: 577-4302, fax: 266-4343

Munkatársaink elérhetőségeit megtalálja
weboldalunkon: » www.computerworld.hu

HIRDETÉSFELVÉTEL

Kereskedelmi igazgató:
Dr. Farkas Viola – vfarkas@idg.hu
Telefon: 577-4310, fax: 266-4274

Lapreferens:
Rodríguez Nelsonné – iredriguez@idg.hu
Telefon: 577-4311

Kereskedelmi asszisztens:
Bohn Andrea – abohn@idg.hu
Telefon: 577-4316, fax: 266-4274
» e-mail: keriroda@idg.hu

TERJESZTÉS ÉS ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

Terjesztési igazgató:
Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Telefon: 577-4301, fax: 266-4343
» e-mail: terjesztes@idg.hu

MEDIASHOP: MEDIASHOP.IDG.HU**MARKETING**

PR-munkatárs: Kovács Judit – jkovacs@idg.hu

JOGI KÖZLEMÉNYEK

Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségei szerint
gondozza, de nem vállalja azok visszakiadását,
megőrzését. A COMPUTERWORLD-ben megjelenő
valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban),
minden megjelenést követően, táblázatokat stb. szerzői jog
védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános
vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes
engedélyével történhet. A hirdetések a kiadó
a legnagyobb körültekintéssel, ám azok
tartalmáért felelősséget nem vállal.

**TERJESZTÉSI, ELŐFIZETÉSI,
ÜGYFÉLSZOLGÁLATI INFORMÁCIÓK**

A lapot a Lapker Rt., alternatív terjesztők és egyes
számítástechnikai szaküzletek terjesztik. Előfizethető
a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél
(266-0000 9-20 óra között), a postai kézbesítőknel
(06/80-444-4444), hírlepfeliratozes@post.hu
fax: 303-3440) Előfizetési díj egy évre 16 440 forint,
fél évre 8220 forint, negyed évre 4110 forint.
Lapunkat a MATESZ auditálja.
A Computerworld az IVSZ hivatalos médiaapartnere.
A Computerworld Online látogatói szokásait
a gemius/psos Audience vizsgálja. A Computerworld
Online hirdetésait az Adverticum AdServer szolgálja ki.

A szerkesztési anyagok vírusellenőrzését
a NOD32 Antivirus programmal végezzük,
amelyet a szoftver magyarországi forgalmazója,
a Siconnect Kft. biztosítja számunkra.

AKTUÁLIS

05 HYDE TECH CORNER

Heti összeállításunkból megtudhatják, hogy
álláskeresőként a multi vagy a hazai-e a jobb
döntés, és az is kiderül, hogy mennyi fantázia
van a jövővizsgálatban.

06 SZERVERPLATFOM FELHŐS IDŐKRE

Magyarországon is bemutatkozott a Microsoft
új, 2012-es évjáratú szerverplatformja. Az SQL
Server és a System Center legfrissebb verziója
már elérhető, a Windows Server 2012 pedig ok-
tóberre várható.

**08 ALKALMAZÁSBEVEZETÉS,
PERCEK ALATT**

A vállalatok többsége egyelőre meglévő erőfor-
rásait igyekszik hatékonyabban kihasználni.
Ebben segíthetnek az IBM Impact 2012 konfe-
renciáján bejelentett megoldások.

10 ENNYIT ÉR A FACEBOOK

FÓKUSZ

11 TARTALMAS FOLYAMATOK

A dokumentum-, irat- és tartalomkezeléssel,
valamint az üzleti folyamatokkal kapcsola-
tos kihívások jobb megértését segíti az AIIM
egész világra kiterjedő felmérése, melynek
eredményét az ECM területét feltérképező ta-
nulmányban (*State of the ECM Industry 2011*)
tette közzé. A webes kérdőívet 650 vállalat
töltötte ki.

SZABVÁNYOSÍTÓ

14 KORMÁNYZATI NYITÁS

Szabványos dokumentumformátumok, nyílt
forráskódú szoftverek – március 31. volt a ha-
táridő, hogy a kormányzati szervek végrehaj-
tsák a határozatot.

DOKUTÁR

19 AHOGY A SZAKÉRTŐ LÁTJA

A papírlapú dokumentumok még nem tűntek el,
de a gégek igyekeznek válaszüdjüket és költ-
ségeiket optimalizálni elektronikusan megfelelőik
használatával. Ebben kívánunk segítséget nyúj-
tani a Revolution Software szakembere, *Maszlik
Márton* útmutatásával.

22 JOBB FÉLNI, MINT MEGIJEDNI...

A plagizálás terjedését a plágiumok utáni (infor-
matikai eszközökkel is meg támogatott) kuta-
tás megerősödése követte.

04 VÉLEMÉNY

Fodor Zoltán: Temetni jöttem, nem dicsérni...

Ha dokumentumkezelésről van szó, nem na-
gyon tudjuk megkerülni, hogy a papírmentes
iroda – vagy épp az ODF (nyílt fájlformátum) –
szóba ne kerüljön. Nem tudom lehet-e egy
lapon említeni a kettőt – mindenesetre én meg-
teszem: azt hiszem, talán lehetséges párhuzam-
okat felfedezni a történetükben.

05 HÍRMOZAIK

COMPUTERWORLD /ONLINE

**MINDEN ÖTÖDIK MAC-GÉP
VÍRUSHORDOZÓ**

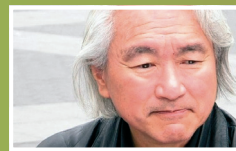
A Mac OS X alapú számítógépek 3 százaléka
pedig nélegesen fertőzött.

» computerworld.hu/cikk/virusos-macek

**BORULHAT A SZÁMÍTÁS-
TECHNIKA ALAPTÖRVÉNYE?**

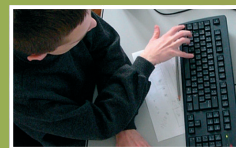
A Moore törvény tíz éven belül
megcáfolja önmagát?

» computerworld.hu/cikk/moore-over

**SZABADSÁG A PROGRAM-
ZÓKNAK**

Kevésbé kell tartaniuk a szellemi
termékekhez fűződő jogoktól.

» computerworld.hu/cikk/EU-jogok

TELEFONADÓ

Szerződésbontás következmé-
nyek nélkül?

» computerworld.hu/cikk/
netelado-aszf

FODOR ZOLTÁN

elnök, Irat- és Dokumentumkezelési Szakmai Szövetség

A „kevesebb papíros iroda” a gyakorlatban sokkal inkább megvalósíthatónak látszik, és úgy tűnik, hogy ez lesz a járható út.

Temetni jöttem, nem dicsérni...

Ha dokumentumkezelésről van szó, nem nagyon tudjuk megkerülni, hogy a papírmentes iroda vagy épp az ODF szóba ne kerüljön. Azt hiszem, talán lehetséges párhuzamokat felfedezni a történetükben.

Sokan közülünk még egész fiatalok lehetnek, amikor a papírmentes iroda (PMI) gondolata megszületett és futótűzként mindjárt el is terjedt.

A papírmentes iroda – először

Az üzleti tevékenységet kísérő adminisztráció „papírmentesítésének” szándéka a 80-as évek elejére tehető, mert ekkortól váltak tömegesen elérhetővé a számítástechnikai, irodatechnikai termékek, amelyek révén aztán a „legyártott papírokba” szinte szó szerint bele lehetett fulladni. Az erre adott válasz volt a PMI gondolata. A számítástechnika fejlődésével és elterjedésével kapcsolatosan tehát arra számítottak, hogy a dokumentumok elektronikus kezelése és tárolása hozzá fog járulni a papír szerepének visszaszorulásához.

Különböző okok miatt a nagy ígélet azonban nem igazán tudott „beváltódni” –, ennek ellenére azonban újabb és újabb visszatéréseket élhettünk meg. A későbbi okok legnagyobb részét a költségmegtakarításban (spórolás), a környezetvédelemben (kisebb papírfelhasználással kisebb környezetterhelés), környezettudatosságban, illetve vállalati felelősségvállalás elterjedésében lehetők fel.

A megszelídített papírtigris – paperless helyett less paper office

Napjainkra a túlzó ígéretek helyett reális elképzelések kezdenek kialakulni. Szemmel látható volt, hogy a teljes papírmentesítés ötlete a legtöbb helyen megbukott. Viszont mivel a kiinduló problémák megmaradtak, a radikális *paperless* gyógyszer keserűségét megpróbálták a *less paper* koncepció edesebb formulájával felváltani. A „kevesebb papíros iroda” a gyakorlatban sokkal inkább megvalósíthatónak látszik –, és úgy tűnik, hogy ez lesz a járható út. Itt állunk most, válság után (válság előtt?), a nadrágszíjmeghúzások időszakában, és lám: a papírmentesítés megint felbukkan a múlt ködéből, hopp! Aktuálisabbnak látszik, mint valaha.

Az üzlet új játékosai a régi hangszerelés egyszerű lejátékosai helyett azonban újraírják a kottát: a szerzők kezét ezúttal a fenntarthatóság, a zöld iroda és a CSR vezérli. Már nem kívánják egyszerre az egész papíralapú világot megváltani – részenként igyekeznek újabb

és újabb területeket elhódítani, apránként kényszerítik megadásra a papírbátyák mögött védekező ellenséget. Csak egy a sok csodafegyver közül: már léteznek helyek, ahol MPS – managed printing serviceszel csökkentik a költségeket – és persze a papírhegyeket...

ODF – Open Document Format

Az ODF ugyan nem tekint ilyen messzi múltat vissza, mégis hasonló életutat tudhat maga mögött, mint a papírmentes iroda. A dokumentum-életciklus kezdetét jelentő dokumentum-előállítás és felhasználás körüli zűrzavar szülte meg az igényt egy olyan egységes (és olcsó) fájlformátum iránt, amelyet a piacon lévő szövegszerkesztők mindegyike tud használni. Ez nagy felívelést hozott a formátumnak: a szabványosítás jól sikerült, a használat is elterjedt – ugyanakkor nem szorította ki a fizetős nagy rivális doc formátumot –, egjeduralakodóvá meg végképp nem vált.

Ami a piac számára érdekes lehetett a koncepcióból, azt a konkurens is átvették és beépítették, csökkentve ezáltal a támadási felületet. A legelterjedtebb fizetős szövegszerkesztőn kívüli nyílt formátumos dokumentum-előállítás átkerült a szükségmegoldás kategóriába, felvéve egyfajta szegény ember fájlformátuma imidzsét.

A papírmentes irodához hasonlóan a nyitott fájlformátum is időről időre lendületet kap. Napjainkban egyrészt a költségmegtakarítások fordítják ismételten a tekinteteket az ODF felé, másrészt a kormányzati szándékok, hogy a közigazgatás dokumentumkezelését a nyílt formátumokkal tegyék olcsóbbá, használhatóbbá.

Véleményem szerint ez nem fog sikerrel járni. A vállalati informatikáért felelősök nehezen fognak bevállalni egy olyan szisztémát, amely ismeretlen vizekre viszi őket, ugyanakkor a külső nyomás nem hagyja megszünni a koncepciót – fel kell készülni a formátumok békés egymás mellett élésére.

Szóval, sokan temették már őket, de úgy tűnik, hogy előbbek, mint valaha, és akinek halálhírét keltik, az sokáig fog élni... Most úgy tűnik, hogy a papírmentes iroda és a nyílt fájlformátum gondolata itt van, újra itt van és új segítőivel (fenntarthatóság, zöld iroda, társadalmi felelősségvállalás, kormányzati nyomás) alkalmazkodni látnak korunkhoz. És hosszú távra rendezkedik be... ▽

Hyde Tech Corner

Ezen a héten *Budaházi Péter* és *Dobó Mátyás* kommentálja a hét híreit, eseményeit. / **összeállította: Tóth Livia**

Heti összeállításunkból megtudhatják, hogy álláskeresőként a multi vagy a hazai-e a jobb döntés, és az is kiderül, hogy mennyi fantázia van a jövővizsgálatban.

ÁLLÁSPIAC – MULTI VAGY HAZAI

A multikat többnyire túlbecsüljük, pedig sok hazai cég képes hasonló színvonalat nyújtani.

» computerworld.hu/cikk/multi-vs-hazai

BUDAHÁZI PÉTER

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ, HUMAN SALES

Álláskeresőként csábító egy multi cég, a „világmegváltás” lehetősége vagy a kényelem miatt. Ha valaki multi vonalon szeretne dolgozni, érdemes egy alapos önvizsgálattal kezdenie. A multi cégek nemcsak a pénzt és a környezetet hozzák magukkal, hanem hazájuk kultúráját is. Egy német, francia, környezethez alkalmazkodni nem nagy feladat, de egy izraeli vagy távol-keleti munkakörnyezetbe beilleszkedni néha igazi kihívás. Mindenkinek egyénileg kell tudnia, mire képes, mert bizony egy keleti kultúrájú cégben a munkaterhelés magasabb, mint másol, de a német környezet sem álmom, ha valaki nem bírja a precízséget és a korlátozott feladatkört. Persze a szépségei is megvannak: megismerhetsz egy más munkamódszert, egy új kultúrát és olyan nemzetektől tanulhatsz, amelyek igen magas szinten üzik az adott „sportot”.

A magam részéről általában pályakezdőknek szoktam javasolni a multi cégeket. Számukra kiváló terep gyakorlatszerzésre, vagy megtanulni az adminisztrációt. A tapasztaltabbak számára azonban sokszor kedvezőbb választás egy hazai cég. És itt nem a garázscégekre gondolok –, bár ott is lehet „történelmet írni”.

A bérezésben néha túlértékelt a multi fizetés, pedig sok hazai cég képes hasonló színvonalat kínálni. Érdemes próbát tenni mindkét oldalon, gyakorlat teszi a mestert. ▽

ELŐREJELZŐ KÖZÖSSÉGI HÁLÓZAT

A jövővizsgálat még gyerekcipőben jár, de sok irányba mutathat – mire számíthatunk.

» computerworld.hu/cikk/jovovizsgalat

DOBÓ MÁTYÁS

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ,
PEER APPLICATIONS KFT.

Szuper lenne, ha előrejelző hálózatot tudnánk létrehozni az emberek kezében lévő mobilok segítségével, de sajnos ennek ugyanakkora a valószínűsége, mint annak, hogy pontosan meg tudjuk mondani a jövő havi időjárását. Annak, hogy ma és holnap az irodában leszek, ugyan nagy a valószínűsége, minthogy annak is, hogy holnap nem fog esni a hó, ennek azonban nincs túl nagy jelentősége.

Nemcsak az a probléma a jövővizsgálattal, hogy nem pontos, de még nagyobb gond, hogy személyes preferenciák figyelembevételére sem képes. Nem reális, hogy a megfelelő valószínűséggel rendelkező események közül a fejében lévő, sokszor nem is teljesen tudatos preferenciákat hogyan lehetne kinyerni, és ebből hasznos szolgáltatást kreálni.

Egy dologban látni itt a lehetőséget: sok mobil rengeteg adatot vehet fel sok-sok ember viselkedéséről, és ezzel valóban lehet olyan folyamatok – például a városban belüli közlekedést – modellezni, amire eddig nem volt komoly lehetőség. Ez azonban bár rendkívül érdekes, messze áll a jövőbe látástól, ez statisztika és modellezés. A közlekedés talán jobb lesz tőle, de nem fogunk több barátságot kötni, jobb barátot találni vagy éppen pénzt keresni. ▽

▽ **ADATBÁNYÁSZAT HELYETT** / Magyarországra helyezte át központi könyvelési adminisztrációját a világméretű WildHorse Energy Ltd. bányaiipari cég, amelynek támogatásához a UNIT4 CODA Hungary Kft. anyagvállalatának megoldását választották. Az egységes számlatükör-struktúrán alapuló Coda Financials pénzügyi megoldás alapozta

meg a nemzetközi cégcsoport teljes konszolidációjának és riportolásának megvalósítását 2012 márciusában.

▽ **SIEM-MEGOLDÁSOK A MCAFEE-TÓL** / A Nitro Security felvásárlásnak köszönhetően a McAfee termékínálatában is megjelentek a logelemző, analízáló alkalmazások. A SIEM-megoldások

képesek heterogén környezetben, akár több száz eszközlől származó, különböző formátumú és struktúrájú adatok valós idejű begyűjtésére, konszolidálására, rendezésére, szűrésére, analízálására.

▽ **SAP: NÖTT A TELJES ÁRBEVÉTEL** / A szoftvergyártó közzétette a 2012 első negyedévére vonatkozó gyorsjelentését. Jelentős érdeklődést tapasztaltak az SAP

REGISZTRÁLJON

Ha szeretné hétről hétre a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljuttatni az Ön cégével kapcsolatos információkat, regisztráljon Ceginfó szolgáltatásunkra oldalunkon.

ceginfo.computerworld.hu

HANA in-memory platform, a felhő, a mobilmegoldások, az alapalkalmazások és az analitikai termékek iránt. Az elsődleges adatok szerint elérik a második negyedéves terveiket, valamint az egész évre vonatkozókat is.

MICROSOFT-HÍREK

Szerverplatform felhős időkre

Magyarországon is bemutatkozott a Microsoft új, 2012-es évjáratú szerverplatformja. Az SQL Server és a System Center legfrissebb verziója már elérhető, a Windows Server 2012 pedig októberre várható. / Kis Endre

A Microsoft szerverplatformja elsősorban olyan képességekkel bővült, amelyekkel a vállalatok folyamatos rendelkezésre állást biztosíthatnak üzletileg kritikus alkalmazásaihoz; az egyre növekvő adatmennyiségből hatékonyabban nyerhetik ki és jeleníthetik meg a döntések meghozatalához szükséges információt, valamint könnyebben építhetnek, üzemeltethetnek és használhatnak magán, nyilvános vagy hibridfelhő-környezeteket – hangzott el az egész napos szakmai rendezvényen a budapesti Lurdy Házban. A helyszínen közel hétszázán kísérték figyelemmel az előadásokat, míg az esemény online közvetítése több mint másfél száz fős közönséget vonzott.

A System Center, az SQL Server és a Windows Server 2012-es verziójával nemcsak a nagy-, hanem a közép- és kisvállalatok is könnyebben alkalmazkodhatnak a változó üzleti és technológiai környezethez, amelyet olyan trendek formálnak, mint a cloud, a big data és a konsumerizáció. A szoftvercég lényegesen leegyszerűsítette a már kapható termékek licencelését is. A System Center például – melynek komponenseit a vállalatok korábban külön is megvásárolhatták –, mostantól két, Standard és Enterprise változatban kapható. A rendszer-felügyeleti megoldás valamely összetevőjét már használó vállalatok szoftverkövetési szerződésük értelmében – meghatározott feltételek teljesülése esetén – a teljes, nyolc szoftvert tartalmazó 2012-es csomagot megkapják.

A rendszer lelke

A klienseszközök, szerverek, alkalmazások, szolgáltatások és felhők felügyeletére szolgáló System Center egyik összetevőjével, a Virtual Machine Manager 2012-vel a rendszergazdák nemcsak a helyben üzemelő szervereken, hanem a Microsoft Azure alapú, hostolt platformokon a felhőben is telepíthetnek virtuális gépeket, amelyeket csoportokba rendezhetnek, és különböző feladatokhoz vagy üzletágakhoz rendelhetnek. Ezzel a felügyeleti eszközzel a Microsoft Hyper-V, a VMware- és a Xen-alapú virtuális gépek egyaránt menedzselhetők.

A System Center 2012 arra is lehetőséget ad, hogy az egyes szervercsoportokat az üzlet-

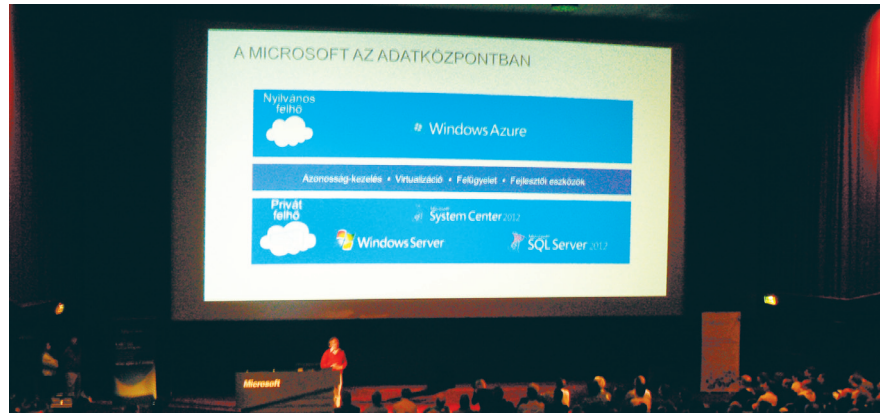
ágak rendszergazdái felügyeljék, így a vállalati IT-szervezet gyorsabban válaszolhat az üzleti igényekre. A csomag részét képező Operations Manager 2012 a Microsoft által felvásárolt AVIcode teljesítménymonitorozó technológiájával bővült. A System Center Orchestrator 2012-vel a különböző rendszereken átívelő munkafolyamatok automatizálhatók, a Service Manager új verziójával pedig a felhőalapú erőforrások hozzárendeléséhez szükséges jóváhagyási folyamat gyorsítható fel.

A kliensoldal felügyelete terén az egyik újdonság, hogy a System Center 2012-vel a Windows Phone és Windows Mobile-alapú eszközök mellett az iOS és Android-alapú okostelefonok és

pontban futó adatbázis is lekérdezhető, így az SQL Server 2012-vel kialakított megoldás nemcsak katasztrófatűró, hanem a terhelés jobb elosztását is segíti.

A Microsoft továbbfejlesztette az SQL Server üzletiintelligencia-szolgáltatásait is, ami – a szakmai napon látott Power View demóból ítélve – látványos adatvizualizációs képességeket eredményezett. Ezzel az eszközzel a PowerPivot vagy az Analysis Services oszlop-alapú adatbázisának adatai jeleníthetők meg webes környezetben, akár animált diagramként is. Az SQL Server 2012 motorja újabb adattárház képességekkel is bővült, amelyek közül kiemelkedik a ColumnStore Index. Az oszlopalapú index segítségével megtöbbszörözhető a csillagsémás adattárházak lekérdezési sebessége.

Áprilistól a Microsoft partnerei olyan SQL Server 2012 alapú célgépekkel lépnek piacra, amelyek a hardver és a szoftver integrálásával és optimalizálásával még nagyobb BI-teljesítményt adnak. A budapesti rendezvény közönsége a HP ProLiant DL980-as, memória-alapú tárolót tartalmazó szerverét láthatta, amely 700 ezer írási-olvasási műveletet hajt

Idén megjelenő szervertermékeit a Microsoft a jövő adatközpontjába szánja

tabletek is felügyelhetők, vészhelyzetben például távolról törölhetők. Utóbbiakon azonban a szoftverek egyelőre nem telepíthetők vagy frissíthetők központilag, ez várhatóan a System Center következő verziójától működik majd.

Nagy adatplatform

Az SQL Server 2012 a korábbi verzióhoz képest kétszer gyorsabb átállást biztosít az éles és a tartalék adatközpontban futó adatbázis között. A konferencia egyik előadásából kiderült, hogy az SQL Server ezt a képességét az új verziót elsők között bevezető CIB Banknál már éles környezetben is bizonyította egy blade kiszolgáló meghibásodásakor. A pénzügyet az is előnyösnek tartja, hogy a tartalék adatköz-

vége másodpercenként – a korábbi termékváltozatok 200 ezer IOPS teljesítményének többszörösét.

Nem utolsósorban az SQL Server 2012 együttműködik a Hadoop Microsoft Azure-on futó változatával, így átjárást biztosít a strukturált és a nem strukturált adatplatformok között, ami a big data típusú elemzésekhez szükséges. A Hadoop Azure szolgáltatás tavaly október óta előzetes fázisban működik, hivatalos bejelentése júniusban várható.

Ugyancsak ekkor esedékes a jelenleg béta-verzióban elérhető Windows Server 2012 kibocsátásra kész, RC-verziója, de erről – miként az októberre tett bejelentésről sem – egyelőre nincs hivatalos információ. ▽

IDC DATACENTER TRANSFORMATION KONFERENCIA 2012

Kulcslépések az adatközponti optimalizációért

Budapest, Radisson Blu Béke Hotel, 2012. május 23.

A konferencia fő témái:

- A virtualizációhoz vezető út következő lépése
- Üzletmenet-folytonosság és katasztrófa-elhárítás a felhőben
- Infrastruktúra-felügyeleti eszközök és folyamatok az adatközpont hatékonyságának javítására
- A hálózati stratégia egyszerűsítése az adatközpontban
- Virtuális munkaállomás stratégia és architektúra

▶ **REGISZTRÁCIÓ és további információk a rendezvényről: www.idchungary.hu**

Ezüst partnereink

Microsoft

Kiállítópartnerünk

SUPERMICRO®

Szakmai partnereink

TVSZ

Médiapartnereink

A DOKUMENTUMKEZELÉS ALAPJA

Tökéletes szkennelés – pillanatok alatt

A Szervizpark Kft. értékesítési menedzserét, *Bajkó Csabát* kérdeztük: vajon miért hasznos egy Kodak dokumentum-szkennelőkészítő az irodában.

– A munkám során sok helyen megfordulok és feltűnik, hogy kis- vagy közép méretű cégek egyáltalán nem rendelkeznek dokumentum-szkennelőkészítővel. Szkennelési feladataikat hagyományos laptokkezelőkkel vagy az ügynevezett „mindent az egyben” készülékekkel végzik. Ilyenkor elmondom, hogy egy dokumentum-szkennelőkészítő plusz költség ugyan, de a használat során nagyon hamar megtérül, hiszen egy ilyen készülékkel percenként 20 lapot lehet beolvasztani. A Kodak legkisebb szkennelőkészítő

beépítve tartalmazza az Imaging Technológia jelenlegi csúcspontján tartott innovációkat. A *Perfect Page* nem más, mint tökéletes szkennelés, pl. a dokumentum tartalmától függően automatikus kiegyenesítés és körbevitel, és még sorolhatnám. Ez leegyszerűsítve azt jelenti, hogy Ön tökéletes képet kap minden egyéb kiegészítő szoftver alkalmazása nélkül. Igazából nem kell túl sokat beszélnem, hogy ez könnyen érthető legyen. Ilyenkor csak előveszek egy Kodak i920 dokumentum-szkennelőkészítőt, és pillanatok alatt bemutatom, mire képes ez az apró készülék, amit megrendelhetnek a partnereinktől...

Keressenek fel bátran, az ország legszélesebb szkennelőkészítő-paletáját forgalmazzuk! ■

ScanMate i920 szkennelőkészítő
3 év gyártói cseregaranciával!

Rendet tenne az irodában?

Most megteheti
126.000,- Ft helyett
119.700,- Ft-ért!
Az AKCIÓ 2012. június 30-ig érvényes.

SzervizPark

06 20 247 7223

bajko.csaba@szervizpark.hu

**-5%
AKCIÓ**

IBM IMPACT 2012, LAS VEGAS

Alkalmazásbevezetés, percek alatt

A felhőalapú, a közösségi és a mobiltechnológiák rohamos léptekkel alakítják át egész iparágak működését. A vállalatoknak minden elérhető pénzügyi és emberi erőforrást az innováció területére kell átcsoportosítaniuk ahhoz, hogy tartani tudják a tempót.

Ezek az erőforrások azonban a mostani gazdasági helyzetben igen korlátozottak. / Kis Endre

M iután a vállalatok többsége egyelőre IT-költségvetését és szervezetét sem tudja bővíteni, meglévő erőforrásait igyekszik hatékonyabban hasznosítani. Ebben segíthetnek a megoldások, amelyeket az IBM Impact 2012 konferenciáján jelentett be Las Vegasban. A rendszerek, alkalmazások és folyamatok különböző platformokon átívelő integrálására szolgáló termékekkel ugyanis az implementáció, a működés és az üzemeltetés nagymértékben automatizálható. A rutinfeladatok ellátása alól mentesülő IT-szervezet így villámgyorsan válaszolhat az üzlet igényeire, miközben az új technológiák innovatív alkalmazásaira, az értékre-mentésre összpontosíthat.

Minták automatizálásához

Az IBM két héttel a konferencia előtt jelentette be PureSystems integrált rendszereit, amelyek több tekintetben is eltérnek a piacon elérhető célgépektől. Az ún. scale-in rendszertervezési koncepciót megtestesítő – hardvert, szoftvert és hálózatot egyben tartalmazó – rendszerek egyrészt gyárilag kialakított, teljes körű felhőkörnyezetet adnak, amely a változó terhelésnek megfelelően, automatikusan méretezi az alkalmazások által elérhető erőforrásokat. Másrészt a felhasználók ún. mintákat (beépített szakértői tudást tartalmazó menedzsmentmodulokat) tölthetnek le rájuk, amelyekkel a konfigurációtól az alkalmazástelepítésen át a monitorozásig számos üzemeltetői feladatot automatizálhatnak.

A PureSystems rendszerekkel rendkívül gyorsan és rugalmasan szolgálhatók ki az új üzleti igények. A gép kicsomagolásától számítva az IT-szervezet négy órán belül futó alkalmazást adhat az üzleti oldalnak. Az IBM által készített BI-mintával pedig a Cognos üzletiintelligencia-alkalmazás 20 perc alatt bevezethető.

Ilyen mintákat az IBM és partneri köre mellett maguk a felhasználók is készíthetnek, és a PureSystems Centeren keresztül megoszthatnak, más szóval, a PureSystems rendszerek teljesen nyitottak. A jelenleg elérhető 150 minta közül 125-öt partnerek készítettek, az IBM tíz – többek között BPM és közösségi alkalmazások

bevezetését megkönnyítő – mintával gyarapította a választékot.

Megalapozott mobilitás

Az IBM a konferencián jelentette be több szoftverterméket és szolgáltatást átfogó Mobile Foundation platformját is, amellyel a vállalatok a mobilalkalmazások teljes életciklusát kezelhetik, a fejlesztéstől kezdve a bevezetésen és üzemeltetésen át az integrációig és a védelemig.

A fejlesztők az IBM által tavaly januárban felvásárolt Worklight eszközkészletével egy lépésben elkészíthetik alkalmazásaikat minden elérhető mobilplatformra. A WebSphere Cast Iron segítségével a mobilalkalmazások a helyben üzemelő és a felhőben futó háttérrendszerekkel integrálhatók.

összekapcsolását az IBM WebSphere SOA platformja és az IBM Business Process Manager könnyíti meg – utóbbi 8-as verzióját a cég szintén a konferencián jelentette be.

Az IBM BPM 8.0 több mint 300 új képességgel bővült, a közösségi szoftvereket idéző konzolfelületet kapott, és valós idejű együttműködést lehetővé tevő funkciókat kínál, szimultán több nyelven is. Mobilalkalmazás is készült hozzá, egyelőre iPadre és iPhone-ra. Az IBM BPM több mint 20 szoftverterméket foglal magában, tavaly óta része a Tivoli Security Management azonosságkezelő, és szoros integrációt biztosít vállalati adatmenedzsment és tartalomkezelő, valamint SAP alkalmazásokhoz is.

A konferencián debütált az IBM alkalmazás-szerverének legújabb verziója, a WebSphere

IBM PureApplication System: színpadra lépés Las Vegasban

Az IBM Endpoint Managerrel az okostelefonok és tabletek többszintű, akár mély, ügynök-alapú eszközfelügyelet is kialakítható. Az IBM Software Services for Mobile Foundation pedig olyan szolgáltatásokat kínál, amelyek segítségével hetek leforgása alatt megtervezhető, elkészíthető és bevezethető egy új mobilalkalmazás.

Közösségi folyamatmenedzsment

A felhőalapú, a közösségi és a mobiltechnológiák, az alkalmazások és szolgáltatások gyors bevezetését és folyamatok mentén történő

Application Server 8.5 is, amely a legfrissebb teljesítményteszt alapján 16 százalékkal gyorsabb, mint a versenytársak middleware megoldásai ugyanazon a hardveren. Az IBM WebSphere Application Server 8.5 kicsi, 500 MB-os méreténél fogva mobil eszközre is telepíthető, beépített virtualizációs képességeinek köszönhetően ugyanakkor magas rendelkezésre állású, felhőkörnyezetekre optimalizált alkalmazáserver. Új képességek húzd és ejtsd módszerrel adhatók hozzá, újraindítást nem igényel, így kódnevéhez (Liberty) méltó módon nyílt, egyszerű és gyors alkalmazásbevezetést tesz lehetővé. ▽

YSOFT
YSOFT SafeQ

Új

30% Gazdaságos

Biztonságos

Hozzáférés kezelés

Feladat kezelés

Központi vezérlés

Hatékony

Nyomatási listák

Adat biztonság

Felügyelet

Roaming nyomtatás

Szabály-alapú nyomtatás

Riport rendszer

Központi riportolás

Mobil nyomtatás

Környezetbarát

Gondolkodásra bírjuk az MFP-ket

www.ysoft.com

Y SOFT MAGYARORSZÁG KFT. - YSOFT SAFEQ

Biztonságos nyomtatás

Egyre nagyobb figyelmet kell fordítani napjainkban a bizalmas dokumentumok védelmére. Az adatok kiszivárgása veszélyezteti a cégek működését.

Az YSoft SafeQ megoldással minden dokumentum biztonságban van, mivel csak a tulajdonosai nyomtathatják, szkennelhetik vagy másolhatják azokat. Az YSoft SafeQ-nak köszönhetően egyetlen a nyomtatóra/multifunkciós eszközre (MFP) elküldött feladat sem lesz automatikusan kinyomtatva anélkül, hogy a felhasználó ne azonosította volna magát, ezenfelül a Follow-me funkció lehetővé teszi, hogy bármelyik kiválasztott nyomtatón kinyomtathassák feladataikat.

Az YSoft SafeQ figyeli az összes műveletet, amelyet a multifunkciós eszközön végeznek, és tárolja róluk a főbb információkat. Nem okoz nehézséget kivizsgálni, hogy ki, mikor, mit vagy hány oldalt nyomtatott bármely eszközön. A riportokat teste szabhatja és számos fájlformátumban tárolhatja.

Az új szabályalapú nyomtatás funkció lehetővé teszi, hogy a felhasználóhoz, részlegekhez szabályokat rendeljünk, nyomtatási szükségleteiktől függően. Az általános felhasználókhöz duplex és szürkeárnyaltos nyomtatást, míg a marketingosztály számára lehetséges a színes nyomtatás. A bizalmas dokumentumok automatikusan vízzellel elláthatók. Az YSoft SafeQ követi a meghatározott szabályokat és automatikusan megváltoztatja a nyomtatásra küldött dokumentumok beállításait. A korlátozások vonatkozhatnak a feladatok méreteire vagy a nyomtatások darabszámára is. A nagy dokumentumok automatikusan gazdaságosabb nyomtatóra irányíthatók. ■

VTCD VIDEOTON

Kompaktlemez-gyártó Kft.

DVD Authoring
CD, DVD sokszorosítás
Egyedi CD, DVD írás
Csomagolás és logisztika

H-8000 Székesfehérvár
Aszalvölgyi u. 7.
Tel.: +36-22/533-571
Fax.: +36-22/533-599
E-mail: vtcd@vtcd.hu www.vtcd.hu

SHARP

INTERAKTIVITÁS. HATÉKONYSÁG.
LENYŰGŐZŐ MÉRET.

Sharp érintőképernyős monitor intuitív
szoftverrel és MFP integrációval

FONTOS JELLEMZŐK:

- 60/70/80 COLOS FULL HD ÉRINTŐKÉPZELŐ, UV²A TECHNOLOGIA, TELJES LED HÁTTÉRVILÁGÍTÁSSAL
- 3 ÉVES GARANCIA HELYSZÍNI JAVÍTÁSSAL VAGY CSERÉVEL
- ZAJMENTES MŰKÖDÉS
- HDMI, D-SUB 15-PIN RGB, KOMPONENS VIDEÓ, S-VIDEO, BNC, RCA BEMENETEK
- SHARP SDSS DIGITAL SIGNAGE SZOFTVER
- MOZGATHATÓ ÁLLVÁNYZAT

Interaktív munkával rövidebb idő alatt jobb eredmények érhetők el képzés, ötletelés, üzleti prezentáció során. Az új Sharp érintőképernyős interaktív tábla még inkább megkönnyíti az információ-megosztást. Az intuitív szoftverrel szállított érintőképernyő ideális megoldás lehet az iskolai oktatásban, üzleti prezentációk tartására, konferenciaközpontok számára, vagy akár *digital signage* rendszerül reklámmegoldásként is. Pillanatok alatt üzembe helyezhető akár videokonferencia-rendszer részeként, képes összehozni különböző földrajzi helyeken lévő együttműködő feleket, mintha egy asztalnál ülnének.

Az interaktív monitor színes lapolvasó funkcióval ellátott Sharp digitális másolóval kiegészítve még gyorsabb adatbevitelt tesz lehetővé. A beolvasott dokumentumok ugyanis azonnal megjeleníthetők és szerkeszthetők az érintőképernyő felületén. A fokozott kényelem jegyében az érintőképernyőn átszerkesztett rajz, ábra, vagy dokumentum azonnal kinyomtatható, vagy a monitorhoz csatlakoztatott számítógépen tárolható.

WWW.SHARP.HU

SHARP Electronics (Europe) GmbH Magyarországi Fióktelepe | Telefon:
+36 23 815 000 | Fax: +36 23 815 001 | E-mail: marketing.sehu@sharp.eu

KÖZÖSSÉGI OLDAL

Ennyit ér a Facebook

SZILÁGYI SZABOLCS / Kiderült, valójában mennyire taksálják a vállalatot. Jó pár milliárd dollárt csökkent az értéke, az utolsó becsléshez képest.

Tekintve, hogy alig két hét választ el bennünket a közösségi oldal üzemeltetőjének IPO-jától, egyre fokozódik az érdeklődés a tervezett nemzetközi részvénykibocsátás kapcsán. Amint arról a napokban írtunk, május 18-a lesz a nagy nap; egyes elemzők 100 milliárd dollárra értékelik a céget, mások szerint viszont egy lyukas garast sem ér. Nos, azt nem látjuk előre, miként alakul a részvényárfolyam a nyáron vagy még később, de az kiderült, hogy a jelenlegi tulajdonosok megnyugtatóan kívánnak megválni papírjaik egy részétől a kereskedés kezdetén. A kezdőárat 28 és 35 dollár közé lökték be –, olvasható a vállalat hivatalos beadványában. Ez azt jelenti, hogy a cég értékét valahol 60 és 75 milliárd dollár közöttire taksálják, ami jelentősen alatta van a korábban jóslt 100 milliárd dollárnak. De még akkor is új rekordot állít fel a Facebook, ha az alsó határon kerülnek forgalomba a papírok. Még soha nem került sor ilyen nagy értékű IPO-ra internetes cég részéről.

Milliárdos leszek? Facebook – Mark Zuckerberg

Ha feltételezzük, hogy valahol középárfolyamon adják el a részvényeket, ezzel durván 10,6 milliárd dollár tőkére tesz szert a közösségi hálózat üzemeltetője. Az értékesíteni tervezett közel 340 millió darab papírból valamivel több mint 30 milliót *Mark Zuckerberg*, a cég alapítója tervez eladni, így várhatóan milliárdossá válik.

Lehet, még éppen jókor fente élesre kaszáját, hiszen az idei év első nyilvános pénzügyi eredményei némiképp szerényebb növekedésről tanúskodnak, mint a tavalyiak. 2012 első negyedévében 12 százalékkal csökkent a profit 2011 hasonló időszakához képest. Mindazonáltal a felhasználói tábor folyamatosan növekszik – március 31-én a becslések szerint a közösségi hálózat már több mint 900 millió internetező tudhatott regisztrált tagjai között. Ezzel a tempóval idén nemcsak Zuckerbergnek, hanem a Facebooknak is meglesz az első milliárdja. Ön venne részvényt? ▽

A mostani gazdasági környezetben aligha meglepő, hogy a vállalatok a tartalomkezelésen – a dokumentum-központú folyamatok bevezetésén és optimalizálásán, a jobb információ-áramláson és tudásmegosztáson – keresztül elsősorban a munkavégzés hatékonyságát szeretnék javítani. Az ehhez szükséges ECM-stratégia megalkotása, a megfelelő megoldás kiválasztása és a használat szabályozása azonban az új tartalomtípusok és szolgáltatásmodellek megjelenésével az eddiginél is összetettebb feladattá vált.

A dokumentum-, irat- és tartalomkezeléssel, valamint az üzleti folyamatokkal kapcsolatos kihívások jobb megértését segítő, nonprofit szervezet, az AIIM (Association for Information and Image Management) a múlt évben az egész világra kiterjedő felmérést készített, melynek eredményét az ECM területét feltérképező tanulmányban *[State of the ECM Industry 2011]* tette közzé. A webes kérdőívet 650 vállalat töltötte ki. A válaszadók 76 százaléka észak-amerikai, 18 százaléka európai cég, illetve intézmény. A résztvevők többsége (41 százalék) középvállalat 500-tól 5000-ig terjedő alkalmazotti létszámmal, a nagyvállalatok aránya 35, a kisvállalatoké 24 százalék. Iparágankénti bontásban a válaszok 24 százalékban a kormányzati, 19 százalékban a pénzügyi szektorból érkeztek, míg a többi szektor részvételi aránya 3–6 százalékos volt. A felmérést olyan szállítók szponzorálták, mint az EMC, a Microsoft és az OpenText.

A Gartner adatai szerint *[Forecast Analysis: Enterprise Application Software, Worldwide, 2009–2014]*

a vállalati tartalomkezelés [ECM] az utóbbi pár évben az IT egyik legdinamikusabb területének bizonyult, amely két számjegyű növekedésével felülmúlta a hagyományos üzleti alkalmazások piacán mért bővülés ütemét. A hajtóerőt részben az adja, hogy a vállalatoknak felül kell kerekedniük az üzleti tartalom növekvő mennyiségével eluralkodó káoszban, másrészt javítaniuk kell a folyamatok, a munkavégzés, a tudásmegosztás hatékonyságát, méghozzá a kapcsolódó költségek csökkentésével párhuzamosan. Az EMC előkelő helyet foglal el az IT-vezetők feladatlistáján, számos vállalat mégis azt tapasztalja, hogy az eszményi állapot – a dokumentumokat, iratokat, képeket, leveleket, üzeneteket, webes és más tartalmakat vállalati szinten egységesen kezelő rendszer kialakítását – nem könnyű elérni. Egy ilyen központi információforrás kialakításához azonban többféle stratégia is elvezethet: a fejlesztések például irányulhatnak a dokumentumtárak összekapcsolására, az alkalmazások integrálására és keresőportál bevezetésére, de megoldást adhatnak az iparági igényeket kiszolgáló kiegészítő

KIS ENDRE

Összességében a vállalatok 58 százaléka kényszerült már kompromisszumra a tartalomkezelés terén iparág-specifikus elvárásai miatt.

szító modulok, nyílt forráskódú vagy szolgáltatásként használt elemek is.

Káosz kontra hatékonyság

A jelenlegi gazdasági környezetben aligha meglepő, hogy a vállalatok a tartalomkezelésen keresztül elsősorban a munkavégzés hatékonyságát szeretnék javítani. A nagyobb hatékonyság a dokumentum-központú folyamatok bevezetéséből és optimalizálásából éppúgy származhat, mint a jobb információáramlásból, a tudásmegosztásból.

Amíg az AIIM korábbi, hasonló felmérései szerint a 2008-at megelőző években az ECM-projektek elsősorban a törvényi megfelelés biztosítására irányultak, addig mára az együttműködés javítása vált a legfőbb céllá. Változatlanul érvényes azonban, hogy minél nagyobb egy vállalat, a törvényi megfelelés annál fontosabb üzleti elvárás marad, akár a költségcsökkentés vagy a hatékonyságnövelés rovására is. Akár a törvényi megfelelést biztosítaná, akár az együttműködést és a hatékonyságot javítaná, a vállalatnak felül kell kerekednie a tartalom káoszán. Az AIIM utóbbi években készült felmérései szerint a vállalatok 40 százaléka nem bízik az elektronikusan tárolt információk pontosságában és megfelelő elérhetőségében. Lényeges eltérés mutatkozik azonban az ECM-rendszert használó és ilyenekkel még nem rendelkező vállalatok között – előbbieik körében a bizalmatlanok aránya 20 százalékra csökkent, míg utóbbiak

között eléri a 62 százalékot. *(ECM – vállalati tartalomkezelés, divatosabb nevén Enterprise Content Management – a szerk.)*

A különböző tartalomtípusok megbízhatóságának megítélésében is eltérés mutatkozik. A mostani felmérés szerint a vállalatok 56 százaléka csak kismértékben vagy egyáltalán nem bízik abban, hogy a levelekben dokumentált információk megfelelő módon megőrizhetők és visszakereshetők maradnak. Az ECM-rendszert használó vállalatok esetében ez az arány alacsonyabb, mint a másik táborban – 32 százaléka a 66 százalékhoz képest –, de még mindig magasnak számít, ami arra utal, hogy az e-mailek kezelése továbbra is kihívást jelent.

Az Office dokumentumokat – és meglepő módon a faxokat – a vállalatok 25 százaléka tartja kaotikus tartalomnak. A külvilágnak szóló blogokat készítő vállalatok 45 százaléka a bejegyzések felügyeletének teljes hiányáról nyilatkozott. A levelezés megkerülésére mind gyakrabban használt azonnali üzeneteket a válaszadók 50 százaléka nevezte kaotikusnak, ami aggasztóan magas arány.

A felmérés szerint a vállalatok 12 százaléka külön rendszerben, 6 százaléka ECM-rendszerben archiválja a leveleket, 27 százaléka azonban egyáltalán nem szabályozza megőrzésük időtartamát. Azok a vállalatok, amelyek ezt már megtették, eltérő gyakorlatot alkalmaznak: 51 százalékuk a levél tartalma alapján dönti el, hogy azt mennyi ideig őrzi meg, 23 százalé-

TANÁCSOK TARTALOMKEZELÉSHEZ

- ECM-beruházása megtérülésének számítását alapozza a költségcsökkentésre és a folyamathatékonyság javulására. A törvényi megfelelés fontos előny, de a hozadéka kevésbé kézzelfogható a jelenlegi gazdasági helyzetben.
- Mérje fel, hogy vállalata milyen tartalomtípusokat használ, és azokat milyen mértékben menedzseli, vagy ha ezt nem teszi, mekkora káosz uralkodik ezen a területen; mekkora idővesztéssel jár a tartalom ismételt előállítás, és milyen kockázatot hordozna a tartalom megosztása.
- Szenteljen külön figyelmet a leveleknek és az azonnali üzeneteknek, vegye fontolóra az ilyen tartalmak automatikus osztályozásának és archiválásának lehetőségét.
- Kezdeményezzen párbeszédet az iratkezelésért felelős és az üzletágakat vezető menedzserek, valamint az IT-szervezet bevonásával. Vegye számba a meglévő rendszereket, és határozza meg, hogy a vállalati portál milyen szerephez jut a tartalomkezelésben.
- Határozza meg, hogy melyek a vállalat valóban

iparág-specifikus igényei, de ahol csak lehet, horizontális megoldással fedje le őket. A túlzott testre szabás – a támogatással együtt – utóbb költségesnek bizonyulhat, és a változások követését, az ECM-rendszer továbbfejlesztését is megnehezíti.

- Álljon hozzá nyitottan a nyílt forráskódú vagy szolgáltatásként használt SaaS, illetve felhőalapú megoldásokhoz, mérlegelje a kezdeti és a hosszú távú költségeket, a bevezetés időigényét. Küzdjön az előítéletek ellen, de ne hagyja figyelmen kívül a biztonsággal és a rendelkezésre állással kapcsolatos aggodalmakat.
- Ne becsülje alá egy vállalati szintű ECM-megoldás kialakításának nehézségeit, kérje külső tanácsadók segítségét, hogy elkerülje a projekt elhúzódását és a felesleges stresszt.
- Ha vállalata még nem használja a közösségi technológiákat, indítson pilot projektet. Ha már van ilyen programjuk, szabályozza a használatot az alkalmazottak számára is elfogadható módon, és a szabályokat tartassa be.

kuk néhány hónap múltán minden levelet töröl, 26 százalékuk pedig korlátlan ideig tárolja az e-maileket.

A válaszadók továbbra is a papíralapú dokumentumokat tartják a legkevésbé kaotikusnak, és a beszkenelt dokumentumok megítélése is hasonlóan jó. Ez arra enged következtetni, hogy a hagyományos archiváló rendszereket a vállalatok általában helyesen implementálták, és azokat jól menedzselik.

Nagy ECM és más stratégiák

Az új tartalomtípusok – például blog- és mikrobloggerjegyzések, közösségi hálók és videók – megjelenéséből adódik, hogy egy vállalati szintű ECM-rendszer bevezetése egyre kevésbé tekinthető befejezettnek. Ennek ellenére az AIIM ideai felmérésében a válaszadók 16 százaléka mondta azt, hogy elérte ezt az eszményi állapotot, és ez jelentős növekedés a 2010-ben regisztrált 12 százalékhoz képest. A kisebb vállalatok 21 százaléka nyilatkozott úgy, hogy erre irányuló projektjei még nem zártak le, míg a legnagyobb vállalatok 10 százaléka mondta ugyanezt.

A vállalatok elsősorban az üzleti tartalom kaotikusságának megszüntetése érdekében fogtak ECM-rendszer implementálásába, de számos válaszadót a konszolidáció igénye vezérelt. A felmérés rávilágított, hogy a vállalatok 40 százalékánál három vagy több, egymástól elkülönült dokumentum-, irat- vagy tartalomkezelő rendszer működik. Ez az arány a legnagyobb vállalatok körében eléri a 72 százalékot – negyedük öt vagy ennél is több DM-, RM- vagy ECM-rendszert használ. A szigetrendszerek kiváltása egy vállalati szintű, hatékonyabb és fejlettebb ECM-megoldással fontos üzleti elvárásává vált.

A kitűzött célok elérése érdekében a válaszadók 12 százaléka most vezet be első ízben ECM-rendszert, míg 20 százalékuk már meglévő tartalomkezelő rendszereit váltja ki egy új ECM-megoldással. A vállalatok 16 százaléka már meglévő ECM-megoldásában konszolidálja párhuzamosan működő szigetrendszereit. Ennek alapján a felmérésben részt vevő szervezetek 48 százaléka vállalati szintű ECM implementálásán dolgozik. A válaszadók 25 százaléka tervezi, hogy továbbra is megtartja üzletági szinten kialakított, illetve helyi tartalomkezelő rendszereit, 4 százalékuk pedig SaaS szolgáltatás vagy felhőalapú megoldás bevezetését fontolgatja. Az üzleti tartalom kezelésére vonatkozó stratégiával nem rendelkező vállalatok aránya 14 százalék.

Számos hagyományos ECM-csomag funkcionalitása néhány iparág – mindenekelőtt

a törvényekkel szabályozott pénzügyi, egészségügyi és kormányzati szektor – speciális igényeinek kiszolgálására alakult ki az évek során. A szállítók némelyike egy-egy vertikum igényeire szabja tartalomkezelő rendszerét, mások üzleti alkalmazásaikba építenek ECM-funkciókat. A hozzájuk képest később piacra lépő vagy más technológiai alapokra építő piaci szereplők horizontális funkciókat kínáló megoldásokkal jelentek meg, és a speciális igényeket kiszolgáló, kiegészítő modulok fejlesztését ösztönzik partneri közösségükben.

A különlegesség ára

Az AIIM-felmérésből kiderül, hogy a vállalatok által specifikusnak tartott igények gyakran más iparágakban is jellemzők. Az iratok hosszú távú megőrzését és a papíralapú dokumentumok menedzselését segítő funkciókat például

a válaszadók 65 százaléka keresi az ECM-megoldásokban. A papíralapú dokumentumok nagy mennyiségű digitalizálásához, a törvényi megfelelés biztosításához és az ügykezeléshez szükséges funkciók a vállalatok 40 százaléka számára fontosak. A jóváhagyási folyamat támogatását, a gazdag médiatartalom (például videó) és a nagyméretű rajzok kezelését 30 százalékuk igényli. A fejlett BPM és nyomtatás-menedzsment funkciókat a válaszadók 20 százaléka mondta fontosnak.

A válaszadók 18 százaléka iparág-specifikus ECM-megoldást választott, 37 százalékuk pedig annak alapján értékelte ki a horizontális megoldásokat, hogy speciális – vagy annak tartott – igényeit milyen mértékben képes kiszolgálni. Ezzel együtt a vállalatok 57 százaléka mondta azt, hogy a bevezetés során további testre szabást kért, 27 százalékuk pedig kiegészítő modulokat vásárolt.

Az ECM-megoldásokra is igaz azonban, hogy a messzemenő testre szabás bedróttozza a folyamatokat a rendszerbe, és ezzel megnehezíti a későbbi változtatásokat. A felmérésben részt vevő vállalatok 11 százaléka elismerte, hogy tapasztalja az ebből eredő hátrányokat. További 17 százalékuk csak új-bóli testre szabás árán tudta kezelni a változásokat, és csupán 14 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy ECM-rendszere azokhoz jól alkalmazkodik. Összességében a vállalatok 58 százaléka kényszerült már kompromisszumra a tartalomkezelés terén iparág-specifikus elvárásai miatt.

Az is tanulságos lehet, hogy a válaszadók 22 százaléka biztos abban – további 38 százalékuk pedig valószínűnek tartja –, hogy különleges igényei miatt nem tud majd külső szolgáltató által hostolt vagy felhőalapú tar-

alomkezelő megoldást használni. Ilyen szolgáltatásokat jelenleg a vállalatok 4 százaléka használ, de az AIIM szerint ez az arány egy éven belül megduplázódhat.

Folyamatosan nő a nyílt forráskódú ECM-megoldások elfogadottsága: eddig a vállalatok 6 százaléka vezetett be ilyet. A kisebb vállalatok körében az arány 8 százalék, és további 13 százalékuk tervezi open source megoldás implementálását. Az ötezer főnél több alkalmazottat foglalkoztató vállalatok 53, a náluk kisebb szervezetek 29 százaléka használ közösségi funkciókat az együttműködés támogatására. Ezek 20 százaléka nyílt forráskódú vagy házon belüli fejlesztés, további 15 százaléka a weben elérhető, ingyenes szolgáltatás. Éppen ezért aggodalomra ad okot, hogy az AIIM felmérése szerint a vállalatok 32 százaléka nem szabályozza a közösségi funkciók használatát. ▼

Kormányzati nyitás

Szabványos dokumentumformátumok, nyílt forráskódú szoftverek – március 31. volt a határidő, hogy a kormányzati szervek végrehajtsák a határozatot.

„Az oktatás költsége a nyílt és a zárt rendszerek esetén gyakorlatilag azonos, hiszen a kollégák nagy része a tulajdonosi szoftvert sem tudja hibátlanul kezelni.

Az 1479/2011-es kormányhatározat értelmében a kormány irányítása alatt álló szervek az egymás közötti elektronikus dokumentumcseré során kizárólag nyílt, szabványos dokumentumformátumokat alkalmazhatnak. A határozat azt is elrendeli, hogy a szóban forgó szervezeteknek képeseknek kell lenniük a nemzetközi szabványokban előírt dokumentumformátumok kezelésére, fogadására, illetve a nyilvánosan elérhető elektronikus dokumentumaik szabványos formában való közzétételére. Ezen túlmenően a kormányzati szervek nem nyílt forráskódú irodai szoftvereket csak műszakilag vagy gazdaságilag indokolt esetben, illetve nemzetközi szerződésekből adódó kötelezettség teljesítése érdekében szereshetnek be. A fenti rendelkezések végrehajtásának határidejéül a határozat 2012. március 31-ét jelölte meg.

Támogatás, oktatás

„A feladat végrehajtásához szükséges alkalmazásokat (a kormányhatározat rendelkezése szerint) minden intézmény számára elérhetővé tettük a <http://nyiltformatum.magyarorszag.hu/> honlapon. Folyamatban van egy minden érintett intézményre vonatkozó felmérés, amelyben a kormányhatározat végrehajtására vonatkozó információkat kérünk be. Várhatóan május közepére (végére) kaphatunk átfogó képet a helyzetről” – tájékoztatót *Opres Zoltán*, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) fősztályvezetője.

Az NFM a felmérés eredményei alapján tervezi, illetve a közeljövőben a központosított közbeszerzés keretében lehetővé teszi, hogy az intézmények egyszerűbben vehessenek igénybe támogatási, oktatási szolgáltatásokat a nyílt forráskódú eszközök alkalmazásához, bevezetéséhez.

Egyelőre kivárást tapasztalható

„Egyetértek a kormányrendelet tartalmával, bár hasznosnak tartanám, ha egyértelműbben fogalmazna, és nem általában szabványos dokumentumformátumokról szólna, hanem egy adott nyílt formátumról. Persze, ha megvizsgáljuk, egyértelmű, hogy csak az ODF felel meg a rendelet szellemének, de ettől függetlenül célszerű lett volna expliciten fogalmazni. A nyílt szabványok soha nem túl koraiak, mert minél korábban vezetjük be őket, annál többet lehet velük megtakarítani – fogalmazott *Szentiványi Gábor*, az ULLX Kft. ügyvezető igazgatója. – A kormányrendelet az év végéig türelmi időt ad, bár nem fogalmaz egyértelműen – folytatta. – Az átállás kevés helyen történt meg, kivárást tapasztalhatók. Ennek oka, hogy a végrehajtott emberek mindaddig várnak, amíg lehet, hiszen közvetlen hasznát nem látják az átállásnak, viszont munka van vele.”

A szakértő szerint pontosan definiálni kell az adatcserét a rendszerek között, és nem szabad korlátozni a formátumok, valamint a programozói felületek (API) hozzáférését, megvalósítását sem technikai, sem jogi szempontból. Ha megteremtjük ezeket a feltételeket, illetve olyan rendszereket használunk, amelyekben mindez megvalósítható, tökéletes lehet az együttélés. Sajnos a kormányzati informatikában jelenleg van néhány olyan szoftver, amely nem teljesíti a feltételeket. Ez az állapot néhány gyártónak ugyan előnyös, de az együttélés és a költségmegtakarítás szempontjából hátrányos.

„Az átmeneti időszakra minden szervnek pontos eljárási szabályokat kell kidolgoznia arra vonatkozóan, hogy miként kezelje a használatos formátumokat és az ezekhez kapcsolódó eszközkészletet. Ebben segíthet egy kormányzati kompetenciaközpont, ahol ajánlásokat és segítséget kaphatnak az informatikusok, valamint a felhasználók. Fontos, hogy itt nem egy egyszeri intézke-

**MALLÁSZ
JUDIT**

désről, hanem egy hosszú távra megvalósítandó és fenntartandó rendszer üzemeltetéséről van szó” – hangsúlyozta Szentiványi Gábor.

Ritkán kell fekete öves szakértő

„Jóllehet a kormányhatározat ránk mint bírósági szervezetre közvetlenül nem vonatkozik, mégis nagyon fontosnak tartom a megjelenését. Az elektronikus világban ugyanis csak akkor lehet bármit bevezetni, ha a küldő és a fogadó oldal együtt tud működni. Ha tehát a kormányzati szférában kötelezővé válik a nyílt formátumok használata, akkor az számos egyéb területre, így például a parlamentre, az igazságszolgáltatásra és az önkormányzatokra is kihat, majd eléri az állampolgárokat is. Így bízhatunk benne, hogy előbb-utóbb bármelyik állami vagy önkormányzati intézményhez a lakosság nyílt formátumokban nyújthatja be a dokumentumokat. Március 31. óta még nagyon rövid idő telt el, több hónap kell ahhoz, hogy a kormányhatározat hatásait észre lehessen venni” – mondta *Laky Norbert*, a Fővárosi Törvényszék informatikai főosztályának vezetője.

A Fővárosi Törvényszéken több mint 10 éve használnak OpenOffice-t, jelenleg a munkaállomások 90-95%-án működik a nyílt szoftver. Az adatbázis-kezelők terén van gyártóhoz kötött rendszerük, de használnak nyílt forráskódú szoftvereket is.

Országosan a bírósági szervezetek szoftverei meglehetősen heterogén képet mutatnak; általában az OpenOffice aránya meghaladja a 60%-ot a Microsoft Office-szal szemben. Élénjár a nyílt forráskódú rendszerek alkalmazásában például a Szombathelyi Törvényszék, ahol a munkaállomások döntő többségén Linux fut, az irodai programcsomagok közel 100%-a OpenOffice.

Ami a megtakarításokat illeti, *Laky Norbert* szerint korrekt számokat nehéz mondani. Tájékoztató lehet azonban a következő: a 2007–2010-es időszakban körülbelül 200 millió forintot fordítottak alapvetően a számítógépes munkahelyek fejlesztésére, így sikerült elérni a 100%-os felszereltséget. Ugyanakkor kiszámolták, hogy 2003 és 2010 között mintegy 200 millió forintot takarítottak meg azáltal, hogy nem kereskedelmi irodai programcsomagot használnak, hanem OpenOffice.org-ot, tehát ekkora összeggel jutott több a hardverberuházásokra.

A nyílt rendszerek mögötti támogatással kapcsolatban *Laky Norbert* határozott álláspontot képvisel. Eszerint a manapság felmerülő apróbb problémák megoldása nem a külső szolgáltatók, hanem a helyi üzemeltetők feladata. „Könnyű azt mondani, hogy kell a támogatás, és azt csak igazi profik tudják nyújtani.

Csakhogy nem tapasztalom az ezt szükségessé tevő, konkrét felhasználói igényeket. Kétségtelenül sok felhasználói probléma merül fel, de azok kiküszöbölésére oktatási programokat kell szervezni. Mindenütt olyat, amely az adott szervezet felhasználói felkészültségéhez igazodik. Persze lehetnek időnként olyan problémák, amelyek fekete öves szakértőt igényelnek, de tapasztalatom szerint ezek nagyon ritkák. És még valami: szívesen látnék arról kimutatásokat, hogy az állami intézmények mennyit költenek a gyártóhoz kötött rendszerek támogatási szerződéseire. Azt gondolom, valósággal sokkolná a magyar kis- és középvállalatokat, ha feketén-fehéren látnák, milyen szolgáltatásért, mekkora összegek vándorolnak a nagy kereskedelmi szállítók zsebébe.”

Heterogén környezet, kisebb problémákkal

Szeged Város Polgármesteri Hivatalában 2003 óta használnak nyílt forráskódú rendszereket. Először az irodai alkalmazáscsomagokat cserélték le. Ezt követte az e-önkormányzati integrált ügyviteli rendszer, ami szintén nyílt forráskódra épül, és aminek a használata is ténylegesen multiplatformos. Később pedig a kliensgépek többségét is nyílt forráskódú operációs rendszerekkel látták el.

A nyílt forráskódú irodai alkalmazáscsomagokat minden számítógépre telepítették. Ez kezdetben – a helyi képviselőtestület informatikai ellátásával együtt – közel 600 munkaállomást jelentett (ma valamivel kevesebb). „Az integrált ügyviteli rendszer platformfüggetlenségének köszönhetően a számítógépek többségén, illetve a szervereken is sikerült teljesen átállni nyílt forráskódú szoftverekre, sajnos azonban nagy számban kell használni olyan, elsősorban kincstári igényeket kiszolgáló alkalmazásokat, amelyek nagyon erősen platformfüggők. A heterogén rendszerek használatával természetesen adódnak problémák, de korábban, amikor csak tulajdonosi szoftverekkel dolgoztunk, ugyanennyi – ha nem több – kompatibilitási problémát okozott, hogy az új szoftverek nem tudták a régebbi formátumokat megfelelően kezelni” – mutatott rá *Szefgű László*, a szegedi polgármesteri hivatal informatikai osztályának vezetője.

Költségvonatok

Szegeden, csak a 600 gépen futó, nyílt forráskódú irodai alkalmazáscsomagoknak köszönhetően, az elmúlt 9 évben – tekintettel a folyamatos formátumváltozásokra – 100 millió forintot is meghaladó költségmegtakarítás jelentkezett. A többi szoftverterméknél nem végeztek taxatív költségelemzést, de 9 éven keresztül, évi mint-

egy száz, teljesen amortizált számítógép cseréjével további komoly összegeket takarítottak meg a kliensoldali operációs rendszereken is. A szerverekre azóta egyáltalán nem vásároltak semmilyen zárt rendszert. Említést érdemelnek még azok a kis alkalmazások (képszerkesztők stb.), amelyek hozzáférhető nyílt forráskódúként is, valamint nem szabad megfeledkezni a vírusvédelmi rendszerek áráról sem.

Szefgű László tájékoztatása szerint az oktatás költsége a nyílt és a zárt rendszerek esetén gyakorlatilag azonos, hiszen a kollégák nagy része a tulajdonosi szoftvert sem tudja hibátlanul kezelni, mindkét alkalmazást szükségszerűen tehát oktatni. És itt vannak még a támogatási költségek, amelyek a zárt rendszereknél is meglehetősen magasak.

Platformfüggetlen közzeférát!

„Kompatibilitási problémát elsősorban a kormányzati szervekkel való kommunikáció okoz, ezért is örültünk a kormányhatározat megjelenésének. Sajnos azonban a határozat ellenére problémákba ütköztünk. Volt rá példa, hogy docx formátum használatát írták elő, amely ráadásul olyan formázásokat tartalmazott, hogy a dokumentumot semmilyen nyílt szövegszerkesztővel nem tudtuk hibátlanul megnyitni. A külső beszállítókkal általában már a közbeszerzési eljárás során vagy a szerződésben megegyezünk a szabványos dokumentumformátumok használatában. Egyébként az a jellemző, hogy a szokványos levelezés során csak kisebb formázási hibák adódnak, amelyek könnyen orvosolhatók – fogalmazott *Szefgű László*.

A nyílt rendszerek használatával kapcsolatos kisebb problémákra Szegeden mindig találnak megoldást valamilyen fórumon. Tapasztalatuk szerint a hatékony, hozzáértő, mindenre felkészült támogatás mind a tulajdonosi, mind a nyílt forráskódú rendszerek esetén rendkívül drága. A legfontosabb különbség, hogy nyílt forráskódú rendszerek használata esetén megvan a lehetősége az informatikusnak, hogy maga próbálkozzon a komplexebb problémák megoldásával.

– Remélhetőleg a kormányzati szándék is arra mutat, hogy idővel a közzeférta szereplői tényleg maguk választhatják meg azokat a szoftvertermékeket, amelyeket használni szeretnének. Ehhez csak arra volna szükség, hogy a jogszabályok ezt megengedjék, illetve hogy a közzeférában ténylegesen csak platformfüggetlen rendszereket fejlesszenek, fejleszteszenek. Ez azért is fontos, mert terjednek a mobilkommunikációs eszközök, amelyek mindegyike a megszokott tulajdonosi platformtól eltérő operációs rendszereket használ” – hangsúlyozta *Szefgű László*. ▀

MULTIRÁCIÓ KFT.

Kormányzati támogatás az EuroOffice fejlesztéséhez

A MultiRáció Kft. bemutatta nyílt forráskódú irodai programcsomagja, az EuroOffice legújabb változatát. A cég januárban a Szegedi Tudományegyetemmel közösen újabb két és fél éves K+F projektbe kezdett; együttműködésüket a magyar kormány is jelentős forrásokkal támogatja.

A MultiRáció az április 19–20-án Brüsszelben megrendezett ODF Plugfesten mutatta be nemzetközi sikeres irodai szoftvercsomagja legújabb változatát, az EuroOffice 2011-et. A nyílt dokumentumformátumot (ODF) támogató alkalmazások fejlesztőinek találkozáját a holland kormány kezdeményezésére az OpenDoc Society szervezésében hívták össze, immár nyolcadik alkalommal. „Az esemény házigazdája idén a Microsoft volt; a gyártó bejelentette, hogy bemutatás előtt álló irodai programcsomagja, az Office 15

már teljes mértékben támogatni fogja az ODF 1.2-es szabványt” – mondta dr. Banai Miklós, a MultiRáció Kft. ügyvezető igazgatója, a cég egyik alapítója.

Az eseményen Koleszár Kázmér, a cég projektvezetője mutatta be az EuroOffice 2011 legfontosabb újításait. „A LibreOffice 3.4.4 RC2 verziójára épülő rendszer bemutatását megelőzően rendkívül alapos minőségbiztosítási folyamaton esett át – fejtegette Koleszár Kázmér. – A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) szakembereivel közösen végzett munka során nemcsak a programcsomagot, de a hozzá tartozó, külföldön is igen népszerű kiterjesztéseket – köztük az EuroOffice Dictionary szótárt, az ELTE kutatóközpontjával közösen fejlesztett EuroOffice Adaptív Felületet és a számoló-táblába integrált MapChart diagramrajzolót – is továbbfejlesztettük.”

A MultiRáció folyamatos munkakapcsolatot ápol az SZTE szakembereivel: idén januárban indult közös projektjükhez (GOP-111-2011-0006) jelentős, 370 millió forintos kormányzati támogatást is sikerült elnyerniük.

„A két és fél éves projekt célja ODF formátumra épülő alkalmazásaink továbbfejlesztése, és egy nagymértékben megújult, az online kollaborációs és a modern mobilplatformokat is támogató irodai programcsomag létrehozása. A munka során az SZTE szakemberei által kidolgozott minőségbiztosítási megoldás előnyeit is szeretnénk kamatoztatni; a 2014-ben megjelenő EuroOffice egy frissített és kiterjesztett kódbázisra épül majd” – magyarázta Banai Miklós.

Az SZTE szoftvermérnökeinek feladata a minőségbiztosítási és felhasználhatósággal kapcsolatos kutatás-fejlesztés, a kapcsolódó eszközök kifejlesztése lesz. A MultiRáció az irodai alkalmazáscsomag és az ahhoz kapcsolódó kiterjesztések fejlesztésén dolgozik majd, de fontos szerephez jut a felhasználói felületek használhatóságának elemzését szolgáló megoldások kidolgozása is. ■

Van üvegvágód?

Keynote előadók:

Jose Carlos Eiras, Practical CIO és a DHL Global CIO

Fehér Gyula, Ustream Inc. CTO

Klotz Tamás, Magyar Posta CIO

Maradi István, Magyar Telekom, vezérigazgató-helyettes

Jenei Zoltán, Raiffeisen Bank, CIO

Winkler János, E.ON igazgatósági tag

IT vezetők szerepének megváltozása: Szakemberből üzleti vezetővé - **Hogyan törje át a láthatatlan üveglapot?**

Hallja elsőkézből, vagy kérdezzen közvetlenül más CIO-k tapasztalatairól

Aktuális kérdések és válaszok - legújabb iparági trendek

FIGYELŐ
KONFERENCIÁK

Chief
Information
Officer
FORUM 2012

2012. MÁJUS 17-18.
SILVANUS HOTEL, VISEGRÁD

Regisztráció:
www.figyelo.hu/konferenciak

ORACLE

ULX enterprise
open source IT

MI MINDENT MEGTESZÜNK AZ ÖN SIKERÉÉRT

Az Új Széchenyi Terv keretében megnyert pályázatok megvalósítása közös érdekünk. Ezért mostantól több, jelentős újtással segítjük azt, hogy az Ön cége biztosan hozzájuthasson a pályázaton nyert forráshoz.

- **Egységes elszámolás**
A számlák könnyített benyújtása (akár másolatot is beadhat) és az egyszerűsített elszámolási formátum kényelmesebbé, gyorsabbá teszi az ügyintézését.
- **Gördülő előfinanszírozás**
A szállítói előlegnek köszönhetően a kivitelező alvállalkozó közvetlenül is kifizethető, nem kell az Ön elszámolására várnia.
- **Felgyorsult ügyintézés**
Nonstop elektronikus ügyintézésünknek köszönhetően számláit, fizetési kérelmét bármikor benyújthatja, kérdéseire pedig a lehető legrövidebb időn belül választ kaphat.
- **Kevesebb adminisztráció**
Önnek kevesebb adatot kell benyújtania, így például cégkivonatot sem kell külön beszereznie.

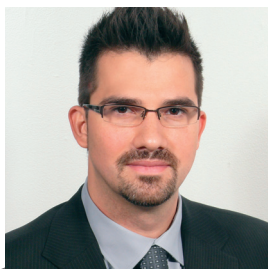
Az Ön vállalkozásának sikere az egész országot gazdagítja. Dolgozzunk együtt, és tegyünk meg mindent azért, hogy minél több forrás érkezzon Magyarországra az Európai Uniótól!

INTALION RENDSZERINTEGRÁTOR KFT.

Nyílt forráskódú dokumentumkezelés az AEGON-nál

Mérettől függetlenül, szinte minden vállalat vagy intézmény előbb-utóbb találkozik a dokumentumok egységes kezelésének problematikájával. Az AEGON biztosító egy nem mindennapi, ám sikeres projektet tudhat magáénak az Intalio Rendszerintegrátor Kft. által bevezetett megoldás révén.

Dokumentumkezelő platformokból sokféle van a piacon: a nagy gyártók megoldásai mellett több hazai cég is gyárt valamilyen [kérdés, hogy mennyire teljes] rendszert, ám az Intalio Rendszerintegrátor Kft. portfóliójában olyan platformot találunk, amely nem rendelkezik több tízmillió licenccel, és nem egy több évig fejlesztett hazai alkalmazás ilyen-olyan átdolgozása. „Az általunk alkalmazott nyílt forráskódú Alfresco dokumentumkezelő platform bekerülési költsége meglehetősen alacsony, költségstruktúrája a mai megváltozott gazdasági helyzethez a legjobban alkalmazkodik” – foglalta össze előnyeit Géczy Viktor üzletfejlesztési igazgató.

GÉCZY VIKTOR
üzletfejlesztési igazgató,
Intalio Kft.

„Am nem ez volt az egyetlen ok, amiért az AEGON biztosítónál az Alfresco megoldást választották: „Nem akartak a nulláról indítani egy zöld beruházást, hiszen a biztosító nagy múltjára tekintve már eleve léteztek azok az üzleti folyamatok, rendszerek, amelyek kezeltek a dokumentumokat, mindazonáltal hiányzott azok egységes tárolása” – tudtuk meg az Intalio vezetőjétől. Az viszont egyértelművé vált: ahhoz, hogy a biztosító növelje hatékonyságát és javítsa ügyfélközponúságát, olyan megoldásra van szüksége, amely nem helyettesíti az eddigi rendszereket, hanem központi irattárat alkot.

A közös tervezés során kristályosodott ki, hogy egy olyan platformra van szükség, amely képes integrálódni a meglévő rendszerekhez, költséghatékony, időtálló, szabványos, más rendszerrel is bővíthető, és van támogatottsága. „Az első fontos lépés a dokumentumtár szerkezetének kialakítása után az érintett üzleti rendszerek dokumentumainak migrálása, áthelyezése volt, ezzel párhuzamosan egy

komplex middleware architektúra tervezése zajlott, amely lehetővé teszi, hogy a rendszerek szolgáltatásként, megfelelő interfészen keresztül érhessek el a dokumentumkezelő rendszert – magyarázta Géczy Viktor a bevezetés részleteit. – Nagy kihívás volt számunkra a versenyszféra egyik legnagyobb open source alapú dokumentumtárának létrehozása, a heterogén rendszerek számára megfelelő integrációs réteg kialakítása, majd az infrastruktúra kialakítása és folyamatos hangolása” – tette hozzá a szakember.

Az előkészítést követően pedig már a támogatásban is az Intalio segít. „Mivel ez a platform Magyarországon még nem annyira elter-

jedt, a szakértők folyamatos képzése elengedhetetlen mind a beszállító, mind az ügyfelünk számára, ezért megtisztelő ügyfelünk bizalma, hogy nagyban ránk támaszkodik” – vélekedett Géczy Viktor.

Boksa László, az AEGON biztosító informatikai igazgatója szerint heterogén informatikai architektúrával rendelkeznek. A projekt indításakor a dokumentummenedzsment is több helyen zajlott, fontos szempont volt tehát számukra, hogy végre egy helyen, egységes szabályok alapján kezeljék azokat. „Ennek érdekében a piacon kapható alkalmazások közül jó pár megoldást néztünk át alaposan, és több szempontból is az Alfresco felelt meg leginkább” – mondta a vezető.

Az új megközelítés a teljes architektúrát érintette: „Egy Microsoft Biztalk szervert vezetünk be middleware megoldásként az Intalio szakembereivel SOA alapokon. Ez a szolgál-

tatásalapú megközelítés érvényesül a dokumentumkezelésben, feldolgozásban és a folyamatok felé történő kiszolgálásban is. A Biztalk megoldásra át tudtuk vezetni a meglévő szolgáltatásainkat, és az Alfresco is e környezet-hoz kapcsolódik.”

A projekt másfél éve kezdődött, és már fél éve elégedetten használják: 3,5 millió dokumentumot dolgoztak be a tárhoz, a dokumentumok tárhelyigénye jelenleg közel 2,5 TB. A felhasználó pedig csak annyit érzékel, hogy a FrontEnd felületekről gyorsabb válaszidővel kapja meg a kívánt dokumentumot, a felületi megoldások ugyanis ugyanazok maradtak, csupán a SOA architektúrán keresztül mint kiszolgálóhoz fordulnak a dokumentumtárhoz.

„Összességében olyan célok megvalósítása felé léptünk az Alfresco bevezetésével, mint az ügyfélközponúság javulása, válaszidők csökkentése, egységes tárhelykezelés, nagyobb

BOKSA LÁSZLÓ
informatikai igazgató,
AEGON Biztosító Zrt.

megbízhatóságú kiszolgálás, teljesülő szabványosítási célok” – foglalta össze a CIO.

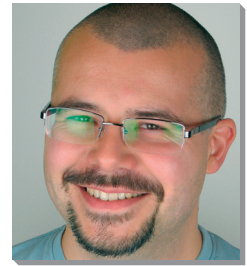
A fejlesztések nem állnak meg az AEGON-nál, mindazonáltal stratégiai alkalmazásai mindegyikéhez jól illeszkedik az Alfresco. Az open source megoldásokat is szívesen alkalmazzák a továbbiakban, hiszen a jelentős gyártói licenccégek további fejlesztésekre, értékteremtő megoldásokra fordíthatók – tért ki a nyílt for-

rászkodó előnyöire a szakember. „Mindazonáltal a legsikeresebb projektek akkor születnek meg, ha megvannak azok a külső kompetens partnerek, akikben megbízunk és akikre támaszkodhatunk – ilyen az Intalio is.” ■

Intalio
Middleware enabled solutions

Ahogy a szakértő látja

SZILÁGYI SZABOLCS

Manapság egyre több cég ismeri fel, hogy dokumentumait elektronikus irattárba rendezve megakadályozhatja az információk véletlen elvesztését, és csökkentheti előkeresésük idejét, amivel jelentősen javíthatja a szervezet reakcióidejét és növelheti piaci versenyképességét.

A papíralapú dokumentumok korában az irattár fogalma egyet jelentett a raktárban porosodó, dobozolt akták halmazával, amelyeket jobb esetben gondos titkárnók, adminisztrátorok vagy professzionális dokumentumkezelő cégek rendeztek. Minél nagyobb mennyiségű és sokrétű dokumentumot kezelünk így, annál nagyobb anyagi terhet rónak a szervezetre a raktárbérlés és az iratrendezés költségei.

Napjainkban azonban inkább már elektronikus formában készítjük iratainkat, a lassú és költséges posta helyett e-mailben küldjük ezeket, a hivatalos adatszolgáltatási kötelezettséget is egyre több szervezet teljesíti elektronikus formában. A környezet tehát vegyes: a papíralapú dokumentumok még nem tűntek el, de a cégek igyekeznek válaszüdjüket és költségeiket optimalizálni elektronikus megfelelőik használatával. Ebben kívánunk segítséget nyújtani a Revolution Software szakembere, *Maszlík Márton* útmutatásával.

A megoldásra váró problémák

A papíralapú dokumentumok kezelése nyilvánvalóan nehézkes. Bizonyára már mindenkivel előfordult, hogy a fiókjában hosszú időn keresztül, sőt esetenként hiába kutatott egy értékes információt hordozó irat után. Képzeld el ugyanezt a szituációt egy akár csak 10 négyzetméteres raktárban! A felmérések szerint az irodai dolgozók napi 1 órát pazarolnak idejükből információk után kutatva. Ez munkaidejük 12%-a, amelyet nem produktív munkával töltenek! Ehhez tegyük még hozzá azt az anyagkárt, amit a meg nem talált iratok okoznak (min-

den vállalat életében volt már meg nem talált szerződés, vagy teljesítési igazolás).

Az elektronikus dokumentumok tárolása szintén sok problémát vet fel, mivel a fájlok különböző változatainak egyszerű könyvtárszerkezetben való kezelése sem jelent optimális megoldást. Vegyünk egy példát! Egy cégnél általában szabályokat hoznak, hogy mit, hova, milyen néven mentsenek a munkatársak. Ennek ellenére e szabályokat gyakran nem tartják be, így az emberi tévedések, sőt, sokszor a hanyagság ellen nem védi semmi a vállalat fontos üzleti információit. Ráadásul a hagyományos könyvtárak szerkezete statikus, legalábbis nehezen átsztrukturálható.

Milyen rendszer szerint hozzuk létre egy közös meghajtón a könyvtárakat? Ha minden dolgozóhoz saját könyvtárat rendelünk, egy projekthez tartozó összes szerződés, levelezés vajon mennyi idő alatt gyűjthető össze? Ki figyelni, hogy a dokumentumkezelési szabályokat betartják-e a kollégák? Valóban minden információt eltároltak, amely egy későbbi döntéshozatalnál elengedhetetlen lesz? És ha igen, meg is fogjuk találni ezeket, amikor szükség van rájuk? Biztosra vehetjük-e, hogy a dokumentum legfrissebb verzióját látjuk?

Többek között ezekre a problémákra adnak megoldást napjaink talán legdinamikusabban fejlődő üzleti informatikai megoldásai, az elektronikus dokumentumkezelő rendszerek. Elterjedésüknek köszönhetően már nem csupán drága, kifejezetten nagyvállalatoknak szánt alkalmazások léteznek, hanem könnyen bevezethető, gyorsan megtérülő formában is elérhetők a kis- és közepes vállalatok, vállalkozók részére is.

”
A papíralapú dokumentumok még nem tűntek el, de a cégek igyekeznek válaszüdjüket és költségeiket optimalizálni elektronikus megfelelőik használatával.

Ezek az angol szakszóval *document management system*nek nevezett szoftverek képesek arra, hogy egységesítsék, áttekinthetővé, könnyen kereshetővé tegyék a szervezetek elektronikusan tárolt dokumentumainak halmazát, és megoldják gyors elérésüket. A fejlett változatok már nem csupán iktatásra és archiválásra használhatók, hanem tárolják a dokumentumok közötti összefüggéseket is, így a felhasználók dinamikus, igényeiknek megfelelő szempontok alapján tudják keresni és gyorsan, összefüggéseikben feldolgozni az információkat. Sőt, nemcsak kizárólag dokumentumokat rendszereznek: tárolhatják a vállalat projektjeit, partnereit és bármilyen objektumot, amit a működés megkíván. A dokumentumokhoz ráadásul extra adatokat is tárolnak (ezek az ún. metaadatok), amelyek segítségével megnyitás nélkül, első ránézésre láthatók a legfontosabb jellemzők.

Hogyan tároljunk az irattárban?

Alapvetően elektronikus információt hordozó fájljaik rendszerezésére keresnek megoldást a vállalatok, ha DMS-t (document management system, dokumentumkezelő rendszer) szeretnének bevezetni. Alapkövetelmény tehát, hogy az alkalmazásnak ne okozzon gondot akár a legizotikusabb fájl típusok tárolása sem. Mondhatnánk erre, hogy a fájlok tárolására tökéletesen megfelel a Windows könyvtárszerkezete is.

A tapasztalatok azt mutatják, bizonyos számú dokumentum hagyományos könyvtárstruktúrában való tárolása inkább előbb, mint utóbb károsan érinti a szervezetek működési sebességét és profitabilitását, több száz fájl között pedig igazi káosz alakul ki. Gondoljunk csak a saját gépünkön található meghajtókra! Mindig tisztában vagyunk vele, mely könyvtárat nyissuk meg, ha egy 6 hónapja lementett dokumentumot keressük? Vajon ha cégünkben csak 20 dolgozó szembesül ezzel a problémával nap mint nap, mennyi időt rabol el tőlük a rendezetlenség?

Az első probléma tehát, amellyel meg kell birkoznunk: az információhiány. Munkánk során azt szeretnénk tudni egy adott Word, Excel vagy bármilyen típusú fájlról, hogy milyen információkat hordoz, mikor és miért kell nekünk ezzel a fájjal foglalkozni. Azt akarjuk tudni, hogy ez a fájl egy szerződés vagy esetleg egy tervrajz, melyik projekthez tartozik, mely munkatársunk készítette. Hagyományos környezetben követgethetünk erre a dokumentum elnevezéséből, kiterjesztéséből, esetleg abból, hogy melyik könyvtárban találjuk.

Objektumtípusok

Az elektronikus dokumentummenedzsment választása erre sokkal hatékonyabb. A fájlokat a sze-

rint tudjuk benne tipizálni és listázni, ahogyan azt a mindennapi tevékenységünk megkívánja. Egy fájl ne legyen többé csak név és kiterjesztés, hanem legyen konkrétan szerződés, kimutatás, tervrajz, számla vagy bármi, amivel dolgozunk! Rendszerünk ugyanis tárolhatja dokumentumainkon kívül akár partnereinket, projektjeinket is, a legrugalmasabbakba pedig felhasználóként egyszerűen tudunk új objektumokat felvenni, az ezekről tárolt kiegészítő adatokat (ún. metaadatokat) pedig testre szabni.

Az elektronikus irattár abban tér el a hagyományos és statikus irattáráktól – ide sorolva a Windows könyvtárszerkezetét is –, hogy tárolja a dokumentumainkat, azok adatait, ráadásul ezek összefüggéseit is. Gyakorlatilag egy nagy hálót képez adataink között, ebbe a hálóba pedig bármely irányból is lépünk be, a nekünk releváns adatokat rövid idő alatt ki tudjuk nyerni. Tehát mindegy, hogy egy partnerhez tartozó dokumentumokat szeretnénk összegyűjteni, vagy egy bizonyos típusú dokumentumot akarunk az összes partnertől kilistázni, a dokumentumkezelő rendszer mindkét feladatot ugyanolyan gyorsasággal fogja megoldani, értékes időt spórolva ezzel cégünknek.

Nézetek

Hogyan valósul ez meg a gyakorlatban? A modern dokumentumkezelés már nem gondolkodik sem mappákban, sem könyvtárakban, hanem a felhasználó igényei szerint beállított nézeteken keresztül mutatja a rendszerben tárolt objektumokat. A döntés a felhasználóé, milyen feltevéseknek és szűréseknek megfelelően akarja dokumentumait az adott pillanatban látni. A hagyományos könyvtárak nélkül működő rendszer másik nagy előnye, hogy a dolgozónak nem kell többé azzal foglalkoznia, hogy a megfelelő könyvtárba mentse a fájlt, csupán azzal, hogy néhány kötelező adatot megadjon róla. Innen azután az elektronikus irattárunk gondoskodik a dokumentum előkereshetőségéről.

Dokumentumfelügyelet

Az ön vállalatánál is előfordult már, hogy egy dokumentumból nem a legfrissebb változatot kapta meg ügyfele? Gondoljunk csak egy árlistára, melynek utolsó verzióját a kereskedelmi vezető e-mailben elküldi minden értékesítő kollégának. Csak az egyikük felejtse el saját gépére menteni ezt, máris hibás adatokkal fogja elkészíteni az árajánlatokat. Pontosan az ilyen típusú hibák kiküszöbölésére vetik be a dokumentumkezelő rendszerek a verziókövetés módszerét. E funkció segítségével a fájlok előző verziói automatikusan eltárolódnak, és megnyitáskor a legfrissebb változatot fogja a felhasználó látni, az

aktuális adatokkal. Ha egy központosított irattár segítette volna a példánkban szereplő kereskedelmi vezető munkáját, csupán a dokumentumra mutató hivatkozást küldte volna el beosztottjainak, akik a legfrissebb, kontroll alatt tartott információkat kapták volna meg.

Csoportmunka-támogatás

Gyakran előfordul, hogy ugyanazon dokumentumon több kollégánk is dolgozik. Mi történik ilyenkor dokumentumkezelés nélkül? Ismertős lehet a szituáció: fájlnevekben „v1”, „v2” vagy „módosított” hozzáfűzésekkel jelöljük a változtatásokat és szintén e-mailen küldjük tovább ezeket. A fájlokat mindenki saját ízlése szerint elnevezgetve másolja, duplikálja. Ezek után kis idő elteltével pedig ember legyen a talpán, aki megállapítja, melyik a hatályos dokumentum. Ha pedig munkatársaink egymás munkáját is felülrírlják, az okozott galiba még nagyobb.

Két eszközzel is segít ezeket elkerülni a jó menedzsment szoftver. Az automatikus névadással elkerülhetjük a félreértéseket. Központilag, az egész szervezetre érvényes szabályok szerint a program elnevezi helyettünk a dokumentumokat, például a következő leírás alapján: [*a dokumentum típusa*] – [*partner*] – [*projekt*]. Ennek alapján egy szerződés neve a rendszerben: *Szerződés – Kiss Kft – IT Üzemeltetés*. Azonnal világos az első ránézésre, nem a kollégákon múlik az elnevezés, a verziókövetésnek hála, pedig nem kell többszöri másolatokkal dolgozunk.

A másik hasznos megoldás, hogy egy dokumentum csak úgy szerkeszthető, ha a felhasználó kikölcsonzi azt az irattárból. A kikölcsonzított irat így mások számára csak olvasható, amíg azon dolgozunk, elkerülve az egyidejű módosítások problémáját. A módosítási naplónak köszönhetően nyomon követhető, kinél van egy adott fájl, sőt automatizálható, hogy a szerkesztő programot bezárva vissza is kerüljön a központi tárbá.

Szabályozzuk a folyamatokat!

Szerződések esetén hatványozottan súlyos problémákat, anyagi károkat okoz, ha nem szigorú kontroll alatt történik azok előkészítése, jóváhagyása és aláírása. A modern dokumentumkezelésben ezért kap nagy szerepet a munkafolyamatok szabályozása. Ennek köszönhetően megadható az irat életútjának állomásaihoz rendelt felelős személy, kioszthatók az elvégzendő feladatok és határidőket rendelhetünk ezekhez, megelőzve a késedelmes feldolgozást. A folyamat szabályozás bevezetése drámaian képes javítani a szervezet működési hatékonyságát, éppen ezért fontos szerepet kap napjaink üzleti informatikai megoldásai között. ▀

ÖN MIT TESZ HOZZÁ?

Az Új Széchenyi Terv keretében megnyert pályázatok megvalósítása közös érdekünk. Ezért mi mindent megteszünk, hogy Ön a lehető legegyszerűbben hozzájuthasson a pályázaton nyert összeghez.

Projektjének megvalósítása mostantól kizárólag az Ön felelőssége. Tegyen meg mindent azért, hogy lehívja az európai uniós forrásokat – hiszen így egész Magyarország fejlődik!

PLÁGIUMVADÁSZAT

Jobb félni, mint megijedni...

A plágiumok ugyan hosszú ideje jelen vannak az emberiség történetében, de azóta különösen komoly gondot okoznak, hogy a világhálón az emberi tudás igen jelentős része közvetlenül hozzáférhető, s pár gombnyomással, kattintással megszerezhető a kívánt szellemi termék. A plagizálás terjedését a plágiumok utáni (informatikai eszközökkel is megtámogatott) kutatás megerősödése követte.

A *Time magazin* 2009 októberében arról számolt be, hogy plágiumkereső szoftver segítségével lepleztek le egy több száz éves csalást, s kiderült, hogy a III. Edward uralkodása (*The Reign of Edward III.*) című drámát a hányatott sorsú, de jelentős drámaíróként számon tartott *Thomas Kyd* (1558. november 3. – 1594. július 16.) jelentős részben *William Shakespeare*-től plagizálta. A darab szerzőjének kilétéről – hiszen sok stíluselem az avoni hatványú kezére utalt, míg számos más vonása a mesemondó bárdok hagyományait idézte – jó ideje komoly vita folyt. Volt olyan szakértő is, aki gondos elemzés után a mű előállításában *Kyd* és *Shakespeare* együttműködését tétélezte fel. *Sir Brian Vickers*, a University of London irodalomprofesszora a *Plagiarism* nevű plágiumkereső program segítségével végül felderítette az idegen tollakat. „Ezzel a módszerrel láthatjuk, ahogy a szerző használja a nyelvet, s alkalmaz bizonyos kifejezéseket és metaforákat, míg másokat elkerül. E jellemzők, mint egy szöveg foszlányai kerülnek a kezünkbe. Ha elég van belőlük, akkor azonosítható a szöveg például skót tweedként vagy másfajta sima szürke szövetként” – mondta *Vickers*. A professzor végül megállapította, hogy a III. Edward 60 százalékát *Kyd* írta, a maradék negyvenet viszont *Shakespeare*. És az is kiderült *Vickers* és a *Plagiarism* munkája nyomán, hogy négy olyan darabot is *Kyd* írt, amelyiknek eddig ismeretlen volt a szerzője.

Látható, hogy a plagizálókra évszázadok távolából is rásülhet a csalás bélyege a korszerű technológia használatával. *Kyd* a maga idején joggal gondolhatta, hogy a nagy kortársától elhappolt gondolatokra, verssorokra, fordulatokra senki sem jön rá, s ha mégis, kit is érdekelne? Ma azonban – bár más szellemi termékének eltulajdonítására a készítés és vonzalom mit sem csökkent – a kockázat lényegesen nagyobb. A plágiumok terjedése a bukás kockázatának növekedése ellenére is gyorsul, mert az interneten könnyen hozzáférhető forrásanyagok nagyon csábítóak, s alkalom szüli a tolvajt. Az alkalmak száma pedig szinte végtelen a weben.

A plágium sokfelé megjelenik. Az oktatásban, a diákok munkáiban, a tudományos publikációkban, a szépirodalomban, sőt műszaki területen, a szabadalmakban vagy a programkódokban is. De mi

is a plágium, és mit is keres egy plágiumdetektáló szoftver?

A *Magyar értelmező kéziszótár* elintézi annyival, hogy a plágium szellemi alkotás eltulajdonítása.

A plagiarism.org meghatározásából kiindulva azonban mások szellemi termékét engedély és a forrás feltüntetése nélkül használni az irodalmi lopás kategóriájába esik. Illetve plágium az is, ha valaki újnak és eredetinek tüntet fel elképzeléseket vagy termékeket, amelyeknek pedig már ismert a forrása. A plagizálás ezért a lopás és csalás egy formája.

Lehet-e szavakat és gondolatokat lopni?

A fejlett jogrendekben nyilvánvalóan nem, mégis megteszik! Az eredeti gondolatok szellemi javaknak számítanak, amelyeket a szerzői, a szabadalmi és egy sor más jog véd. Az elképzelések kifejezésének majdnem minden formája „copyrightos” a könyvektől, a zenei partitúrákon és rajzokon át a számítógépes fájloktól, függetlenül a gondolat rögzítésének módjától.

Ezek alapján a következők mind a plágium kategóriájába tartoznak:

- Valaki más munkáját sajátként bemutatni
- Lemásolni más szavait, kifejezéseit vagy gondolatait annak engedélyje nélkül
- Idézetet használni annak megjelölése nélkül
- Valótlan információt közölni az idézet származási helyéről
- Átmásolni a mondat szerkezetét, de megváltoztatni a szavakat a forrás engedélyje nélkül
- Annyi szót és gondolatot átmásolni egy forrásból, ami már többséget képez az újonnan készülő munkában függetlenül attól, hogy ezt a forrás engedélyezte-e vagy sem.

Miért plagizálnak?

Ha a plágium tulajdonképpen közönséges lopás, miért követi el ezt a vétéséget sok olyan ember, akinek eszébe sem jutna akár csak egy skatulya gyufát is fizetés nélkül zsebre tenni? Habár *Kyd* és *Shakespeare* példája mutatja, hogy a plágium nem mai találmány, a felgyorsult információáramlás révén a szellemi javakat egyre könnyebb eltulajdonítani, a plagizálásra való csábítás nő, ami a jelenséget igen komoly devianciává növesztette.

MEIXNER ZOLTÁN

A plágium sokfelé megjelenik. Az oktatásban, a diákok munkáiban, a tudományos publikációkban, a szépirodalomban, sőt műszaki területen, a szabadalmakban vagy a programkódokban is.

A plagizálás egyik legvalószínűbb oka, hogy sokan nem tudják pontosan, mit jelent a szellemi alkotás eltulajdonítása, vagy nem érzik ennek a súlyát. Egy skatulya gyufának megvan a pontos ára, de egy verssornak ugyan mi volna? Bár a plágiumról az elkövetők legtöbbször nyilván már hallott valamit harangozni, de fel sem merül bennük a törvénytárs gondolata, jelentéktelennek vélik a kihágást. Illyesmi a diákoknál gyakrabban előfordul, ahogy az üzleti életben is, amikor vállalkozások ismert grafikákat, jogdíjas fotókat vagy irodalmi idézeteket használnak például reklámanyagaik vagy prezentációik hatásosságának fokozására.

Sokan pedig azért plagizálnak, mert fogalmuk sincs róla, hogy miképpen kell helyesen idézni. Vagy éppen értelmetlennek és zavarónak látják (például egy reklámszövegben) a szerző nevét, az idézett mű címét közölni. De előfordul, hogy nagyon szorít a határidő, s gyorsabb kész gondolatokból építkezni, mint sajátokon töprengeni. S vannak, akik csak egyszerűen abban bíznak, hogy úgysem kapják el őket. Végül előfordulhat, hogy egyes cselekedetek megítélése idővel változik, aminek például politikusok esetében áldozatául, akikkel szemben sokkal érzékenyebben reagál a közösség a korábban elkövetett, de később napvilágra került bűnök esetében is.

Plágiumdetektálás

Az esetek túlnyomó többségében el lehet kerülni a plágiumot a forrás korrekt feltüntetésével. Azaz csak el kell ismerni, hogy az anyag egy része máshonnan származik. A plágiumkereső szoftverek feladata ott kezdődik, ahol ezt az egyszerű kötelességet elmulasztják. Úgy is lehetne mondani, hogy a plágiumkeresés – hajsza az elmaradt forrásmegjelölések után.

A plágiumkeresés folyhat hagyományos „kézi” eszközökkel és számítógépes módszerekkel is. A hagyományos megoldás, ha túl sok dokumentumot kell áttekinteni, szinte sziszifuszi munka. Komoly rendszerezettséget, s a kutatást végző személyektől nagy tárgyi ismeretet és kiemelkedő memóriát kíván. Ha pedig az eredeti dokumentum sincs meg az összehasonlításhoz, a feladat a lehetetlen vállalkozások közé sorolódhat. A számítógépes plágiumvadászati az elvégezhető összehasonlítások nagy száma és a folyamat sebessége miatt sokkal több sikerrel kecsegtet.

Számítógépes módszer

A számítógépes plágiumvadászati (vagy angol elnevezése – *Computer-assisted plagiarism detection* – után *CaPD*) lényege, hogy a gyanús dokumentumot összehasonlítják olyanokkal, amelyeket eredetinek ismernek el. Az úgy-

nevezett külső összehasonlítóskor egy előre meghatározott egyezési kritériumkészlet alapján dolgoznak. Ezzel szűrjük át a vizsgálni kívánt szöveget, s a rostan fennakadt részeket kilistázzák.

Az úgynevezett belső vizsgálatkor pedig a referenciákkal való összehasonlítás nélkül csak a szöveg belső összefüggéseit elemzik. Itt azt figyelik, hogy a szöveg egyes részei elütnek-e attól, amit a szerző egyéni stílusaként határoznak meg. Ezek a változások utalhatnak a plágiumra.

Annak eldöntésére, hogy történt-e plagizálás vagy sem, a számítógépes rendszerek nem alkalmasak emberi közreműködés nélkül. A keresőmodellek ugyanis hibásan is jelezhetnek találatokat. Azaz minden esetben szükség van az eredmény emberi értékelésére is.

Az ujjlenyomat modell

Bár számos plágiumkereső modell létezik, a legszélesebb körben használt számítógéppel támogatott plágiumdetektáló megoldás az *ujjlenyomat módszer*. A folyamat a szövegben lévő úgynevezett n-gramok elemzésén alapul. Az n-gram a nyelvészetben egyszerűen n darab egymást követő szót jelent, de jelenthet n darab egymást követő szótagot vagy szóelemet is. Ezek egy-egy szerző esetében olyan egyedi jellegzetességeket mutatnak, mint az ujjlenyomatok. Ezeket az egyedi mintázatokat ismerik *minutiae* vagy magyarul *minucia* néven, amelyek a biológiában is az ujjlenyomat barázdáinak jellegzetes mintáit jelentik. Azokat a helyeket pedig minuciapontoknak nevezik, ahol a bőr fodorszállai véget érnek, elágaznak, illetve összefutnak. A szövegben is ilyen egyedi jellegzetességeket keres a modell, azaz a szerző ujjlenyomatának jeleit, a minuciákat kutatja. Ennek a megoldásnak az a jelentősége, hogy viszonylag nagy számú és összességében igen kiterjedt szöveget vizsgálhat át. Például e minták után már az interneten is érdemes kutatni. A találatokat pedig további – például tartalmi – szűrők beiktatásával aztán már sokkal könnyebb finomítani.

A legtöbb plágiumdetektáló rendszer belső adatbázisokat használ, vagy hozzáférése van más forrásokhoz, amelyek igen széles összehasonlítást tesznek lehetővé. A szolgáltatások legnagyobb része ingyenesen használható webes felületeken keresztül. Ilyenek például az Iparadigms, Ithenticate, Turnitin, Plagiarismdetect, Chimpky, CitePlag, eBLAST, Plagium, SeeSources, The Plagiarism Checker, Plagiarism Detect, Copyscape, DupliChecker, PlagScan, DocCop, PlagiarismFinder, SafeAssignment, ScanMyEssay, Veriguide stb.

KOPI, a magyar megoldás

A magyar piacon a SZTAKI által fejlesztett KOPI (<http://kopi.sztaki.hu>) ingyenesen használható plágiumkereső szoftver gyakorlatilag egyeduralkodó. A 2003 óta tartó fejlesztés eredményeként először a zárt rendszer alakult ki, amely az adatbázisába feltöltött forrásanyagot hasonlította össze a vizsgált dokumentumokkal. Tavaly decemberben elindult fordítási plágiumkeresőjük is, az idei év végére pedig már a webes keresőjük is működni fog. Az internetes kereső kissé más lesz, mint a hagyományos zárt rendszer. Ezzel elsősorban az a cél, hogy az internetes publikációk mások általi átvételéről tájékoztassák a jogtulajdonosokat, például az online szerkesztőségeket.

A rendszernek jelenleg 20 ezer felhasználója van, s éves szinten 30 ezer dokumentumot ellenőriznek. Ám *Pataki Máté*, a KOPI-projekt vezetője szerint a felhasználói szám bővülésére számítanak az internetes plágiumkeresés megindulása után. Bővítheti a KOPI-felhasználók körét, hogy az egyetemeken felismerték: fontos, hogy az intézmények berkeiben születő dolgozatok, diplomamunkák, cikkek, tanulmányok, könyvek ne tartalmazzanak plagizált részeket, mert a publikációk minősége egyre fontosabb presztízs-kérdés az intézmények számára. Jelenleg körülbelül 2000 keresést rögzítenek egy hónapban, de ez szezonálisan változik. A vizsgaidőszakok idején az érdeklődés jellemzően felélénkül. Pillanatnyilag a Wikipédiával való összehasonlításra vonatkozik a legtöbb kérés.

Az akadémiai és oktatási területen viszonylag egyszerűbb a helyzet, de a szabadalomserőteket már nem olyan könnyű megkeresni, mint a plagizált szövegeket. Pataki Máté szerint a szabadalmak kidolgozására sokkal nagyobb energiát fordítanak. Egy-egy szabadalmat nem pusztán lemásolnak, hanem úgy alakítják át, hogy ne szúrjon szemet, sem a szoftveres keresésnek, se a szabadalmat felülvizsgáló szakértőnek. Itt az emberi tényező szerepe még mindig nagyon fontos marad. De a KOPI arra alkalmas lehet, hogy hasonló szabadalmakat előkeressenek vele.

A szolgáltatásokat úgy is bővítik, hogy a rendszer kap egy olyan programozói felületet (API), amelyen keresztül lehetővé tudják tenni, hogy más szoftverek is használják a KOPI-t. Az első verzió lapállásában nem fogja támogatni a védett keresést, amikor olyan dokumentumok ellenőrzését végzik el, amelyeknek tartalmát csak az arra illetékesek ismerhetik meg, tehát felhatalmazás hiányában még az ellenőrzést végző személyek sem. E funkció kifejlesztésére azonban készen állnak, a munka megkezdése csak a megrendelői igényektől függ. ▽

Szórakozol velünk?

www.funzine.hu

Már magyarul is!

Megmutatjuk, hol, mikor és
miért jó Budapesten.

Színház

Kiállítás

Étterem

Kocsmá

Party

Koncert

Sport

